De Zuid Afrikaan

VEREENIGD MET DE VOLKSVRIEND.

DEEL 57. KAAPSTAD, DINGSDAG 1 FEBRUARIJ 1887. NO. 4,842.

AAN ONZE INTEEKENAREN.

VOORUITBETALING.

GROOTE AFSLAG.

WIJ herinneren mits deze onze Inteekenaren er aan dat zij bij *vooruitbetaling* hunner subscriptie, dat is binnen het eerste kwartaal des jaars, regt hebben op VIER SHILLINGS AFSLAG, hebbende zij alsdan slechts £2 te betalen.

HOFMEYR & REGTER.

Jan. 1887.

HARMONIUM.

DE SCHOTSCHE PRESBYTERIAANSCHE KERK, een Orgel uit Engeland ontboden hebbende, biedt haar HARMONIUM te KOOP aan.

Het is een krachtig instrument, door ALEXANDRE en in uitmuntende orde. Het heeft twee Klavieren, 24 Kleppen en 2 Octaven Pedalen.

Het is altijd te zien op aanzoek, bij den Eerw J. RUSSELL, "THE MANSE," ST. ANDREWSPLEIN, SOMERSET WEG

KENNISGEVING.

HIERBIJ geef ik kennis dat er geen rust- of uitspanplaats voor vee of wagens op mijne Plaats Karnemelk-fontein, nabij Darling, is. Alle personen die worden gevonden de plaats overschrijdende zullen worden vervolgd.

Wed W. F. DUCKITT.

Karnemelksfontein, 24 Januarij 1887.

MINERALE KUNSTTANDEN zonder pijn ingezet. (Specialist voor vullen...) Tanden uitgetrokken met electriciteit, gas, ether, enz. Tanden gevijld en gevuld, enz. B. T. HUTCHINSON (Lic. Tandheelm. V. S. A., Lic. Tandheelm. R. C. S. Ierland). Tandheelkundige, 2 Nieuwestraat, nabij het Algemeene Postkantoor, N.B.—Te Stellenbosch (Mej. WIUM) 15de van iedere maand.

HUIS TE HUUR,

TE

Somerset West Strand

VAN DEN HEER

H. N. ROUX.

HET Huis is gelegen tusschen de Huizen van Mr. Louw en die van Mr. BASSON. Een nieuw Gebouw dat pas klaar gekomen is.

Het Huis bevat 1 Eetkamer, 3 Slaapkamers, Dispens en Keuken en een Stal. Het Huis is geheel gemeubeleerd. De sleutels zijn verkrijgbaar bij Mr. BURNARD, die een Winkel heeft te Somerset West Strand.

Verkrijgbaar van den 4den Februarij 1887.

OVERLEDEN, te Otterkuil, op den 29sten Januarij, ons geliefd jongste en eenig dochtertje CHRISTINA WILHELMINA, oud 9 maanden.

M. BRIERS.
J. S. BRIERS, geb. NEL.

OP den 25sten dezer nam de Heere tot Zich in Zijne heerlijkheid ons lief dochtertje CORNELIA ELIZABETH JOHANNA, in den ouderdom van 5 jaren, 9 maanden en 3 dagen. "De Heere heeft gegeven, en de Heere heeft genomen; de naam des Heeren zij geloofd."

T. C. LOCHNER.
GERTRUIDA ANNA LOCHNER, geb. SMUTS.

Malmesbury, 27 Jan. 1887.

DOODBERIGT.

OVERLEDEN, op den 16den dezer, mijn geliefde Echtgenoot JAN HENDRIK WILLEM MUNNIK, in den ouderdom van 52 jaar, 11 maanden en 22 dagen.

SOPHIA MUNNIK, geb. DU PREEZ.

Bloemfontein, Malmesbury, 29 Januarij 1887.

DOODBERIGT.

AAN Bloedverwanten en Vrienden wordt bekend gemaakt, dat het den Heer behaagd heeft, om op Zondag namiddag (omstreeks 5 ure), den 23sten dezer door den dood uit het midden van ons weg te nemen onze teedergeliefde dochter, GESINA SUSANNA, in den jeugdigen ouderdom van 14 jaren, 7 maanden en 5 dagen, na een krankbed van 3 dagen.

Hoe zwaar deze beproeving ook wezen moge, toch behoeven wij niet te treuren als degenen die geene hoop hebben.

Wij zullen onzen mond niet open doen, want Gij hebt het gedaan. — Psalm 39 vs. 10.

Uit naam der bedroefde ouders,
GEO. C. D. HODGSON,
JOHANNA H. J. HODGSON, geboren UIJS.

Fraserburg, 24 Jan. 1887.

VERKOOPING

ONDER PROCES VAN

HET HOOG GEREGTSHOF

VAN

VASTGOED,

IN HET

DIST. CLANWILLIAM.

In het geding tusschen den Assistent Thesaurier der Kolonie, Eischer, *vs.* ABRAHAM COLIJN, Verweerder.

OP DONDERDAG,

24 FEBRUARIJ 1887,

TEN 11 URE DES VOORMIDDAGS,

Zal worden verkocht, afzonderlijk,

BIJ PUBLIEKE VEILING

Aan den Meestbiedende, ten overstaan van den Resident Magistraat, in zijne hoedanigheid als een Commissaris van het Hoog Geregtshof, voor zijn Kantoor, te Clanwilliam.

Perceel No. I. Zeker stuk Eeuwigdurende Erfpachtgrond, zijnde Perceel No 2,307, genaamd Paardekop Extension, gelegen in het District Clanwilliam, Veldkornetschap Boven Oliphants Rivier, groot 681 Morgen en 555 Vierkante Roeden.

Perceel No. II. Zeker stuk Eeuwigdurende Erfpachtgrond, zijnde Perceel No. 2,321 genaamd Groenvley Extension, gelegen in het District Clanwilliam, Veldkornetschap Boven Oliphantsrivier, groot 1,417 Morgen en 464 vierkante Roeden, als per twee Erfpachtbrieven gemaakt ten gunste van den Verweerder op den 30sten September 1884. Groenvley Extension is een goed bewaterde Plaats met een goeden Tuin, in de nabijheid van den Hoofdweg over Grey's Pass. Het eenige gebouw bestaat uit een groote hut.

De Conditien van Verkoop zullen zijn, à Contant, of een Krediet van 3, 9 en 12 Maanden, indien de kooper twee borgen stelt, die den Commissaris voldoen. De Afslagers kosten en Gouvernements regten (tezamen twee percent), alsmede Heerenregt en alle kosten van transport moeten door den kooper worden gedragen.

Het Eigendom zal worden verkocht onderhevig aan een reserve prijs vastgesteld onder den 113den regel van het Hof

Voor verdere bijzonderheden vervoege men zich aan het Kantoor van den Opperbaljuw, Publieke Gebouwen, Adderley Straat, Kaapstad, of bij den Resident Magistraat, Clanwilliam.

JOHN J. GRAHAM, Opperbaljuw.

Kantoor van den Opperbaljuw, 26 Januarij 1887.

Komen Aanloopen.

KOMEN aanloopen in het begin van December 1886, Twee Vaarzen, 3 jaren oud, de een Rood en de ander Zwart, zonder eenig teeken, ongemerkt. De Eigenaar kan dezelve terug bekomen mits betalende alle billijke kosten.

J. C. KOTZE, C.zn., Groenvallei, Piketberg.

8 Januarij 1887.

DE ONDERGETEEKENDE, veelvuldige aanzoeken ontvangen hebbende om zich te Malmesbury neder te zetten, geeft hiermede aan het publiek kennis, dat hij daaraan gevolg wil geven en biedt dus verder aan allen zijne diensten als practiseerend Geneesheer aan.

E. L B. LOUBSER, MB., C.M.

Adres: Ten Huize van Mejufvrouw de Wed. H. J. TRUTER, PIQUETBERG WEG, MALMESBURY.

AAN WIJNBOEREN.

Geland ex "Trojan" en te Koop tegen LAAGSTE PRIJZEN

Wijnpersen
Druiven Fijnmakers
Druiven Zeeften

Van dezelfde soort als die gebruikt en hoog aanbevolen worden door BARON VON BABO.

R. M. ROSS & Co.,

KOOPLIEDEN,
Strand- en St. Georgestraat.

Afdeelingsraad van Bredasdorp.

PUBLIEKE KENNISGEVING.

HIERBIJ geschiedt kennisgeving, dat de Afdeelingsraad van Bredasdorp van voornemen is, om op een Speciale Vergadering, te worden gehouden op Vrijdag, 6 Mei 1887, Zijn Excellentie de Gouverneur te verzoeken om per Proclamatie Wet No. 13 van 1885 in deze Afdeeling van kracht te verklaren.

S. VAN DER POEL, Secretaris.

Kantoor van den Afdeelingsraad, Bredasdorp, 15 Januarij 1886.

CERES EN TULBAGSCHE LANDBOUW GENOOTSCHAP.

DE DERDE JAARLIJKSCHE TENTOONSTELLING in verband met het bovengemelde Genootschap zal worden gehouden te CERES, op

DONDERDAG, 24 FEBRUARIJ A.S.

Het Tentoonstellingsterrein zal voor het Algemeene Publiek open zijn ten 11 ure v.m.

Het Muziekkorps van de Royal Scots zal aanwezig zijn. Het vertoonde Vee, de Vruchten, Groenten, enz. zullen te koop worden aangeboden ten 4 ure n.m.

De mededinging voor prijzen zal open zijn voor het geheele district.

HENRY S. WHITING, Secretaris.

N.B.—Ceres is de hoofdstad van het District.

Ceres, 26 Januarij 1887.

WELLINGTON.

In den Boedel van wijlen den Wel-Ed. heer B. P. J. MARCHAND

Op Woensdag, den 2den Februarij

ZAL publiek worden verkocht door de Ondergeteekenden, om Tien uur 's Morgens, aan de woning van de Executrice,

DE VEEPLAATS

behoorende aan aan den overledene en gelegen in de Afdeeling Worcester, aan de Bain's Kloof, namelijk, de Plaats

BASTIAANSKLOOF,

Groot 2,242 Morgen en 42 Vierkante Roeden, en een gedeelte van de Plaats "KLEINBERG," groot 162 Morgen en 300 Vierkante Roeden Eeuwigdurend Erfpachtland, groot dus in zijn geheel 2,400 Morgen. De Plaats is zeer welbekend als eene uitstekende Veeplaats, en is jaren lang het eigendom geweest van den Wel-Ed. heer JOHS. J. RETIEF. Verdere omschrijving is onnoodig,

Na aankomst van den Eersten Trein van Kaapstad zal op dien zelfden dag verkocht worden, al HET VEE tot den Boedel behoorende, uitmakende een Troep van circa 150 AANTEELBEESTEN, waaronder er verscheidene Slagtossen zijn geschikt voor den Slagter, en ook melkgevende Koeijen.

Op Donderdag den 3den Februarij,

Zullen aan de woning van den overledene de volgende

LOSSE GOEDEREN,

Publiek worden verkocht: 1 Paardenwagen (nieuw), 1 Molwagen, 2 nieuwe Kapkarren, 2 Open Karren, 2 Gebruikte Kapkarren, 2 paar Zwarte Engelsch Leeren Tuigen, 1 Paar Beestenvel Tuigen, 1 Paar Karpaarden, Halfamen, 1 Force Pomp, 1 Paar nieuwe Karwielen, Aarden Pijpen, 28 Platen Galvanisch IJzer, 6 voet, 1 100-Gallon Tank, 3 Doz. nieuwe Stoelen, 1 Lot Vloerplanken, Regels en andere Planken, 26 Mud Garst, 1 Lot Kaf, 2 Groote Schalen, 1 Tabakmachine, Gereedschap Kistjes, 200 Rollen Tabak, Wasch- en Kleedtafels, nieuwe Kleederkasten, groote verscheidenheid Spijkers, nieuwe Graven en Mestvorken, 30 Kistjes Zeep, 1 Lot Vuurhoutjes, verscheidene Huisklokken, Zakhorologes, Gouden en Zilveren Ringen, en eene menigte andere Goederen te veel om te omschrijven.

Op last van de Executrice Testamentaire,

J. FRED. PENTZ & Co., Afslagers.

EXECUTEURSKAMER.

PUBLIEKE VERKOOPING

VAN

ZEER KOSTBAAR VASTGOED,

IN DE

Afdeeling van Tulbagh.

In de Insolvente Boedels van NICOLAAS JANSE VAN RENSBURG en GERT FRANCOIS JANSE VAN RENSBURG.

Zullen worden verkocht op

DONDERDAG, 10 FEBRUARIJ 1887,

TEN 10 URE V.M.,

I. Die welbekende Erfpachtplaatsen LEEUWENKUIL, (alias TAFELBERG) en ZOETEFONTEIN, gelegen als boven, in het Veldkornetschap Voorste Omtrek van Koud Bokkeveld, groot ruim 2,200 Morgen. Op deze Eigendommen zijn uitgestrekte Zaailanden, en excellente Veeweide, buitengewoon goed geschikt voor Vee, Schapen, enz. De ligging is uitmuntend en het land kan gemakkelijk worden verdeeld in drie of meer Perceelen, met Boerderij Gebouwen op elk., zijnde goed voorzien van Water.

II. De LOSSE GOEDEREN, bestaande uit Wagens, Karren, Tuigen, Ploegen, Eggen, meer dan 300 Schapen en Bokken, 3 Rammen, 14 Paarden, 6 Koeijen, Varkens, Zadels en Toomen, Boerderijgereedschap, Huisraad, EEN GROOTE HOEVEELHEID GRAAN, de opbrengst van 27 Mud Koren, 5 Mudden Garst, 6 Mudden Rog en 9 Mud Haver.

LIBERALE BONUS.

F. J BROERS, Eenig Curator.

Tuinbouwkundig Genootschap voor de Stad en Voorsteden.

De Jaarlijksche Zomer Tentoonstelling en Vruchten Fair

ZAL gehouden worden in het Tentoonstellings Gebouwen Terrein, Kaapstad, Op DONDERDAG, 3 FEBRUARIJ 1887.

Het Muziekkorps van de Royal Scots zal (met vriendelijk verlof) een keur van Muziek uitvoeren.

Zie specialen Treindienst tegen Enkelen Prijs voor de Dubbele Reis.

Toegang van 12 tot 2, 2s. 6d., van 2 tot 5.30, 1s.

Voor Prijslijst en entreevormen doe men onverwijld aanzoek bij den Secretaris.

E. HÜTT, Botanische Tuin.

Belangrijke Verkooping.

DE Ondergeteekenden, behoorlijk met instructies begunstigd door de Executeuren in den Boedel van wijlen den heer FREDERIK JACOBUS VAN ZIJL, Sr. en CORNELIA MARGARETHA VAN ZIJL, van Van Wijksfontein, in de Afdeeling Colesberg,

Zullen verkoopen, per publieke veiling,

TE "BUFFELSVLEI,"

Een Half uur rijdens van Colesberg,

Op Woensdag, 16 Februarij aanst.,

I. De volgende opregtgeteelde INGEVOERDE HENGSTEN:—

(a). Het beroemde Paard CATALPA, een prachtig Vospaard, geworpen in 1870, door *Macaroni*, moer *Araucaria*, door *Ambrose*, grootmoer *Poccahontes*, door *Glencoe*, over-grootmoer *Marpessa*, door *Muley*, over over-grootmoer *Clair*, door *Marmion*, over-over over-grootmoer *Harpelice*, door *Gohanna*, over-over-over-over-grootmoer *Amazone*, enz., enz., enz. Zie Engelsch Stamboek, Deel 12, pagina 122.

(b). MR. DODD, een Bruin Paard, 16 handen hoog, een bijzonder sterk Paard en een van de fliukste en gehardste Paarden van zijn tijd. Geworpen in 1876, door *The Miner*, uit *Energetic*. *De Miner*, door *Rataplan*, uit *Manganese*, door *Birdcatcher*. *Energetic*, door *Lord Lyon*, uit *Perseverance*, door *Voltigeur* uit *Spinster*, enz., enz. Zie Ruff's Guide voor wat het heeft uitgevoerd.

(c). AGAR, een prachtig Bruin Paard, geworpen in 1872, door *Lord Clyfton*, moer *Melbourne Mare*, grootmoer *Birdcatcher*, over-grootmoer *Miss Whip*, door *Provost*, over-over-grootmoer *Miss Whip*, door *Jerrey*, 3-over-grootmoer *Georgeana*, door *Woeful*, 4 over grootmoer *Shepherdess*, door *Skuttle*. Zie Engelsche Stamboeken van deel 1 tot 14.

II. KOLONIALE HENGSTEN.

(a). RELIANCE, een Bruine Hengst door *Agar*, uit *Reliable*, grootmoer do *onnimorn*, over-grootmoer door *Cornborough*, ingevoerd; 4 jaren oud.

(b). FORRESTER, een Voshengst, door *Catalpa*, uit *Wilddeer*, grootmoer doo *Saraband*, over-grootmoer door *Danger*; 4 jaren oud.

(c). 150 GOEDGETEELDE UITMUNTENDE PAARDEN (Aanteelmerries, Jonge Merries, Hengsten en Ruins) door *Cornborough* (ingevoerd) *Saraband Bonnimorn*, *Sunshine*, *Rattlesnake*, *Delcento*, *Catalpa*, (ingevoerd) *Agar* (ingevoerd), *Dr. Dodd* (ingevoerd.)

VEE:

40 Gedresseerde Ossen	2 Afrikaansche Bullen } Extra goede ras.
200 Stuks Superieur Geteelde Koeijen, Jonge Ossen, Vaarzen en Kalveren, geschikt voor den Slager	1 Korthoorn Bul

SCHAPEN:

1,500 Ooijen met Lammeren (Superieur ras	1,000 Hamels (geschikt voor den Slager)
2,000 Drooge Schapen (meest Ooijen)	400 Jonge Hamels } Goedgeteeld
	300 Jonge Rammen

BOKKEN (SUPERIEURE.)

80 Angora Bokken, gemengd	400 Groote Kapaters, Angoras
40 Angora Rammen	

BOERDERIJGEREEDSCHAPPEN, KARREN, WAGENS, ENZ.

1 Bokwagen	Schotsche Karren
1 Open Kar	1 Wagen op Veeren (6 Zitplaatsen)
1 Amerikaansche Spider (6 Zitplaatsen	1 Engelsche Spider (4 Zitplaatsen)

Trekgoed, Tuigen, Pikken, Ploegen, Graven, Eggen, Zadels, enz., enz.

HUISRAAD:

12 Stoelen en Sofa	2 Dubbele Ledekauten
1 Ronde Tafel	2 Enkele do.
1 Groote Spiegel	1 Sofa
8 Stoelen en Eettafel	2 Kleederkasten
1 Kleine Latafel	1 Kleedtafel en Spiegel.

Matrassen, Handdoekrakken, Beddegoed, Waschtafels, enz., enz., en een hoeveelheid Keukengereedschappen.

Zeer Liberaal Crediet.

N.B. De geniale Waard van het "Free State" Hotel Colesberg zal de Verkooping bijwonen, en de hongerigen en dorstigen en hen die moede zijn voorzien van al het noodige.

Verkooping te beginnen om 10 uur in den morgen

Colesberg, 16 December 1886.

SLUITER & NESER, Afslager.

Kaapsch Gouvernements Spoorwegen.

Treinveranderingen, in werking te treden op en van af Maandag, 7 Februarij 1887.

HEEN-TREINEN (HOOFDLIJN.)

De tegenwoordige 7.30 v.m. Trein—Kaapstad naar Worcester—zal vertrekken te 7.50 v.m., en te Worcester te 4.5 n.m. aankomen.

De tegenwoordige 1.0 n.m. Snelle Mailtrein (Vrijdags alleen) van Kaapstad, zal vertrekken te 1.15 n.m., en van de Staties tot naar Worcester inclusis naar evenredigheid later.

De tegenwoordige 4.25 n.m. Trein—Kaapstad naar Klapmuts via Stellenbosch—zal te 3.50 n.m. vertrekken, en doorloopen tot Wellington, dagelijks, aldaar aankomende te 7.80 n.m.

De tegenwoordige 6.0 n.m. Trein-Kaapstad naar Kimberley—zal vertrekken te 5.30 n.m., en vier uren vroeger ter zijner bestemming aankomen.

TERUG-TREINEN (HOOFDLIJN.)

De Door-Passagierstrein tegenwoordig van Kimberley vertrekkende te 1.0 n.m. zal te 1.10 n.m. vertrekken, en van Touwsrivier te 9.30 n.m., te Kaapstad aankomende te 8.5 v.m. in plaats van te 9.20 v.m.

De Trein tegenwoordig vertrekkende van Worcester te 10.20 v.m. naar de Kaapstad, zal te 9.35 v.m. vertrekken en te Kaapstad te 5.40 n.m. aankomen.

Een nieuwe Trein zal van Wellington vertrekken te 6.0 v.m. loopende via Stellenbosch, te Kaapstad aankomende te 9.20 v.m., de plaats innemende van den tegenwoordigen Trein die van Klapmuts te 7.50 v.m. vertrekt.

De Snelle Mailtrein—Kimberley naar Kaapstad—zal van Beaufort West te 7.15 n.m. vertrekken, in plaats van te 7.25 op Dingsdag.

MALMESBURY TAK.

De tegenwoordige Treinen, vertrekkende van Malmesbury te 6.30 v.m. en te 2.40 n.m. naar de Kaapstad, zullen te 6.5 v.m. en te 2.15 respectievelijk vertrekken.

Het Publiek wordt verzocht de Publieke Tijdtafel (die binnen kort gereed zal zijn) te raadplegen voor verdere bijzonderheden.

A. W. HOWELL, Directeur van Dienst,

Kantoor van den Direkteur van Dienst, Kaapstad, 20 Januarij 1887.

SOMERSET WEST.

BELANGRIJKE

PUBLIEKE VERKOOPING

VAN ZEER KOSTBARE

Vaste en Losse Goederen.

DE Ondergeteekende, geautoriseerd door de Executeuren in den Boedel van wijlen Mejufv. de Weduwe W. D. FAURE, zal publiek verkoopen,

OP VRIJDAG,

11 FEBRUARIJ AANST.,

I. DE WELBEKENDE PLAATS genaamd

LAATSTE GIFT EN TEGENGIFT.

De Plaats is groot volgens Kaart en Transport 518 Morgen, is voorzien van eene aangename Woning, Kelder, Stallen en Buitengebouwen, benevens eene COTTAGE is beplant met 60,000 Wijngaardstokken, en eene groote hoeveelheid Vruchtboomen in diverse soorten; heeft uitgebreide AKER-, DENNE- en POPULIERBOSSCHEN; heeft uitgestrekte Zaailanden en is goed voorzien van sterk loopend Water het geheele jaar door, en is bij uitstek geschikt voor eene Melkerij.

II. LOSSE GOEDEREN:

Bestaande in het benoodigde Vaatwerk Kelder- en Boerderijgereedschap, Meubelen, enz., enz.

EINDELIJK:

150 Aanteelbokken
12 Trekbeesten (Ossen)
4 Paarden
3 Kapkarren op Veeren
2 Wagens
1 Span Tuigen
3 Ploegen, enz., enz.

En wat er meer ten verkoop zal worden aangeboden.

Bonus zal gegeven worden.

Verkooping te beginnen om 10 uur v m.

Stellenbosch, 20 Jan. 1886.

P. J. Bosman, P.W. zn., Afslager

Publieke Verkooping.

In den Insolventen Boedel van JAN HENDRIK HERBST.

DE Ondergeteekende zal doen verkoopen per publieke veiling, te

NOOITGEDACHT,

OP

Dingsdag, 15 dezer,

TEN 10 URE V.M.,

1 Kar
1 Stel Tuigen
2 Paarden
20 Bokken
1 Zadel en Toom
1 Ploeg, 1 Egge.

Staanden Oogst, geschat om 200 Mud op te brengen.

Boerderijgereedschap, Huisraad, enz.

A. BERGMANN, Eenig Curator.

Ceres, 1 Februarij 1887.

HENRY CARSON, Afslager.

ONDERLINGE Maatschappij van Levensverzekering VAN DE Kaap de Goede Hoop (MUTUAL.)

EEN SPECIALE ALGEMEENE VERGADERING VAN LEDEN zal worden gehouden in de Zaal van het Genootschap,

Op Maandag, 14 Februarij 1887,

TE 12 URE 's MIDDAGS,

Om een Directeur te kiezen in de plaats van wijlen den heer GERHARD MIJBURGH.

De volgende heeren zijn behoorlijk genomineerd om de vacature op te vullen:

Sir THOMAS C. SCANLEN.
De heer PAUL DE VILLIERS.

Op last der Directie,
J. C. GIE, Jr., Secretaris.

"Mutual" Kantoor, Kaapstad, 18 Jan. 1887.

BENOODIGD

EEN PAARD, voor enkel Tuig, tusschen vier en zes jaren oud, en niet beneden de 15 handen en 2 duim hoog; moet door den Veearts van de Havencommissie worden gekeurd. Doe schriftelijk aanzoek, den prijs meldende, bij den Resident Machinist, Tafelbaaische Havenwerken.

Kantoor van de Tafelbaaische Havencommissie, 29 Januarij 1887

MONTAGU.

G. P VAN ZIJL

Vendu-Afslager en Algemeen Agent.

Kantoor: Westelijke Provincie Bankgebouwen, Montagu.

HET Jubelfeest der Koningin.

Belangrijke Vergadering van Belastingbetalers.

DE Stedelijke Raad belegt mits deze een Vergadering van de Belastingbetalers van de Kaapstadsche Municipaliteit, overeenkomstig de Voorschriften van Clausule 72 van Wet No. 44 van 1882, met het doel om hun magtiging te verkrijgen tot het leenen van een som van £50,000, om zich van een verkiesenlijke bouwplek te verzekeren en daarop op te rigten een Stadszaal, de plek en de gelegenheid waardig van het Jubelfeest der Koningin dat men voornemens is te vieren, zullende de Vergadering plaats hebben in de Koopmansbeurs, op MAANDAG, 7 Februaaij 1887, ten 11 ure des morgens.

Op bovengemelde Vergadering zal ook worden voorgelegd een Resolutie van den Stadsraad, om matiging verzoekende van de Belastingbetalers om uit de Municipale Fondsen bij te dragen £500 tot de onkosten van de voorgenomen Feestelijkheden in verband met het Vieren van het Jubelfeest der Koninin.

Op last van den Mayor en Stadsraad,
JNO. A. ROOS,
Stadhuis, 14 Januarij 1887.

VERKOOPINGEN.

Feb. 1.—Klipbankadrift, Porterville, Levende Have, Losse Goederen, Granen, enz., van C. N. L. Mouton, J. W. Moorrees, Jr. & Co., Afslagers.

„ 1.—Boontjeskraal, nabij Caledon, Vaste en Losse Goederen, Levende Have, enz., van J. P. E. Marre,—H. J. Dempers, Afslager.

„ 1.—Klapmuts Statie, Schapen en Bokken,—J. S. Marais & Co., Afslagers.

„ 2.—3.—Wellington, Vaste en Losse Goederen, in den boedel van wijlen den Wel Ed. heer P. P. J. Marchand,—J. Fred. Pentz & Co., Afslagers.

„ 3—Paarl, Vaste en Losse Goederen, Vaatwerk, enz., van A. J. Marais, A.zoon,—J. S. Marais & Co., Afslagers.

„ 3.—Montagu, Vaste en Losse Goederen, in den boedel van wijlen mej. M. F. Griessel, geb. Foucher,—G. P. van Zijl, Afslager.

„ 2.—Zoovoorbij, afdeeling Piketberg, Vaste en Losse Goederen, Levende Have, Huisraad, ens., in den boedel van wijlen mej. C. J. Young,—J. W. Moorrees, Jr & Co., Afslagers.

„ 4.—Malmesbury, Vaste en Losse Goederen, Huisraad, enz., in den insolventen boedel van M. A. Hoffmann, sr.,—J. W. Moorrees, jr. & Co., Afslagers.

„ 4.—Kaal Ruggens, Paarden, van D. F. Barnard & Co.,—H. J. Dempers, Afslager.

„ 7.—Klapmuts, afdeeling Stellenbosch, Vaste en Losse Goederen, in den insolvente boedels van P. J. R. Retief en P. P. Minnaar,—P. W. Bosman, Afslager.

„ 8.—Groot Drakenstein, afdeeling Paarl, Vastgoed, Vaatwerk, enz., in den insolventen boedel van J. C. D. Retief, J. S. Marais & Co., Afslagers.

„ 9.—Over Hexrivier, distrikt Worcester Vaste en Losse Goederen, Levende Have, Granen, ens., in den insolventen boedel van J P. Kloppers, J. P.zoon,—Lindenberg & Co., Afslagers.

„ 10.—Tweefontein, distrikt Sutherland, Vaste en Losse Goederen, in den insolventen boedel van O. J. Kruger,—Wm. F. Marits, Afslager.

„ 10.—Leeuwenkuil, afdeeling Tulbagh, Vast goed, in de insolvente boedels van N. J. G. F. Janse van Rensburg.

„ 11.—Somerset West, Vaste en Losse Goederen, in den boedel van wijlen mej. de wed. W. D. Faure,—P. J. Bosman, P W. zoon, Afslagers.

„ 15.—The Junction, nabij 24 Rivieren, distrikt Tulbagh, Vaste en Losse Goederen, Levende Have, ens., enz., van P. H. E. Faure,—B. A. Fagan, Afslager.

„ 15.—Titusfontein, district Sutherland, afdeeling Fraserburg, Vastgoed, in den insolventen boedel van wijlen B. J. P Booijsen, B. van Reenen, Afslager.

„ 15.—Steenkamsberg, distrikt Fraserburg, Vaste en Losse Goederen, Huisraad, enz., in den insolventen boedel van mej. A. R. Du Toit, J. G. Lindenberg, Afslager.

„ 16.—Buffelsvlei, afdeeling Colesberg, Levende Have, Boerderijgereedschap, Karren, Wagens, Huisraad, enz.. in den boedel van wijlen den heer F. J. van Zijl,—Sluiter & Nesser, Afslagers.

„ 23.—Who-Can-Tell, Vastgoed, Levende Have, enz., in den boedel van wijlen den heer J. A. Kruger,—F. H. Jones, Afslager.

„ 27.—Klein Drakenstein, afdeeling Paarl, Vaste en Losse Goederen, in den insolventen boedel van J. P. Theron,—J. S. Marais & Co., Afslagers.

„ 29.—Klein Drakenstein, afdeeling Paarl, Vastgoed, Vee, ens., in den insolventen boedel van D. J. Roex,—De Villiers, Faure & Co., Afslagers.

GETIJTAFEL VOOR TAFELBAAI,

FEBRUARIJ 1887.

Eerste Kwartier, 1 Feb 9·41 v.m. | Laatste Kw. 15 Feb., 2.46 v.m.
Volle Maan, 8 Feb., 11.23 v.m | Nieuwe Maan, 22 Feb 10·54 a.m.

DATUM.	HOOG WATER. V.M.	HOOG WATER. N.M.	LAAG WATER. V.M.	LAAG WATER. N.M.
	u m	u m	u m	u m
1 Dingsdag ...	8 6	8 46	1 49	2 26
2 Woensdag	9 30	10 11	3 8	3 51
3 Donderdag	10 52	11 28	4 32	5 10
4 Vrijdag ..	— —	0 1	5 45	6 15
5 Zaturdag ..	1 29	0 52	6 41	7 5
6 Zondag ..	1 17	1 40	7 29	7 51
7 Maandag ...	2 2	2 23	8 13	8 34
8 Dingsdag	2 44	3 5	8 55	9 15
9 Woensdag	3 25	3 46	9 36	9 55
10 Donderdag	4 4	4 24	10 14	10 35
11 Vrijdag ..	4 45	5 5	10 55	11 17
12 Zaturdag ..	5 28	5 49	11 39	— —
13 Zondag ..	6 14	6 41	0 2	0 28
14 Maandag ..	7 12	7 49	0 57	1 31
15 Dingsdag ..	8 31	9 19	2 10	2 55
16 Woensdag	10 5	10 46	3 42	4 26
17 Donderdag	11 23	11 56	5 5	5 40
18 Vrijdag ...	— —	0 22	6 9	6 34
19 Zaturdag ..	0 45	1 5	6 55	7 15
20 Zondag ..	1 25	1 44	7 35	7 53
21 Maandag ...	2 2	2 18	8 10	8 26
22 Dingsdag ..	2 34	2 50	8 42	8 58
23 Woensdag	3 5	3 21	9 13	9 29
24 Donderdag	3 36	3 50	9 43	6 57
25 Vrijdag ..	4 4	4 19	10 12	10 27
26 Zaturdag ..	4 35	4 51	10 43	10 59
27 Zondag ..	5 7	5 25	11 16	11 34
28 Maandag ...	5 43	6 2	11 53	— —

LIJST VAN VERBANDEN.

HYPOTHEKEN.

Januarij.

24 McKenzie, A J	Brown, CC & Co	Killarney
24 Jaarsveld, G S v	Retief, E ...	Paarl
24 Botha, R P ..	Kol Weeskamer	Graaff-R
24 Sauerman, S ..	Keen, A S ...	Gouritz R
24 Partridge, R J	Mutual ..	Kaaps Af
24 Straaten, W J v	Eaton, C ..	Barkly O
24 Maguire, G ...	Wilcox, J ...	P Elizab

MARKTPRIJZEN.

Van 29 tot 31 Jan 1887.

	£	s.	d.		£	s.	d.
Aardappelen, per mud ..	0	7	6	—	0	11	1
Appelen, per 100	0	0	6	—	0	1	0
Azijn, per legger ...	3	0	0	—	3	0	0
Boonen, per mud ...	1	3	0	—	1	3	0
Boter, per lb. ...	0	1	7	—	0	1	10
Beet, per bos ...	0	0	1	—	0	0	1
Druiven, per mand	0	0	9	—	0	1	3
Eenden, per stuk ..	0	2	0	—	0	2	0
Eijeren, per 100 ..	0	7	1	—	0	9	9
Hoenders, per stuk ..	0	1	9	—	0	1	10
Haverg. per 100 lb. ...	0	1	7	—	0	3	0
Kalkoenen, per stuk ...	0	6	0	—	0	6	0
Kool, per stuk ...	0	0	1	—	0	0	1½
Pompoenen per stuk ...	0	0	1	—	0	0	2
Pisangs, per 100 ...	0	4	0	—	0	4	0
Rapen	0	0	1	—	0	0	1
Risjes, per mud	0	9	6	—	0	9	6
Rog, per mud ..	0	8	0	—	0	8	0
Spaanschepek, per stuk...	0	0	2	—	0	0	4
Tomatoes, per 100 ...	0	0	6	—	0	1	0
Uijen, per mud ..	0	3	9	—	0	4	6
Wortelen, per bos	0	0	1	—	0	0	1
Watermeloenen, per stuk	0	0	2	—	0	0	8

Zaturdag, 29 Jan, 66 Wagens en 79 Karren

NIEUWE MARKT.

Van 29 tot 31 Jan 1886.

	£	s.	d.		£	s.	d.
Aardappelen, per mud ..	0	5	0	—	0	8	0
Appelen, per 100	0	0	4	—	0	1	3
Abrikozen, per 100 ...	0	1	3	—	0	1	7
Azijn, per ½ halfaam ...	0	9	3	—	0	9	3
Boter, per lb.	0	1	0	—	0	1	10
Beestevleesch, per lb. ..	0	0	1½	—	0	0	3½
Beet, per bos ...	0	0	0½	—	0	0	0½
Biltong, per stuk	0	0	5½	—	0	0	11
Druiven, per mand .	0	0	8	—	0	1	8
Eenden, per stuk	0	1	1½	—	0	2	0½
Eijeren, per 100	0	5	0	—	0	9	6
Groene Erwten, per bh	0	9	0	—	0	9	0
Groene Mielies, per 100	0	1	8	—	0	2	2
Ganzen, per stuk ..	0	1	10	—	0	1	11½
Hoenders .. .	0	1	6	—	0	1	9½
Honig, per bottel	0	1	6	—	0	1	6
Kool per stuk ...	0	0	0½	—	0	0	1½
Kalkoenen, per stuk ...	0	3	3	—	0	6	1
Pisangs, per 100	0	3	6	—	0	3	7
Perziken, per 100	0	1	0	—	0	11	0
Pruimen, per 100 ..	0	0	5	—	0	0	5
Peren, per 100 ..	0	1	6	—	0	2	6
Speenvarkens, per stuk..	0	2	9	—	0	6	9
Tomatoes, per 100 ..	0	0	4	—	0	1	9
Uijen, per mud ..	0	3	6	—	0	3	6
Varkensvleesch, per lb. ...	0	0	3	—	0	0	3½
Vijgen, per 100 ..	0	0	5	—	0	0	5
Wortelen, per bos. ...	0	0	0½	—	0	0	0½
Watermeloenen, per stuk	0	0	3	—	0	0	10

SHIPPING INTELLIGENCE.

TABLE BAY.—ARRIVALS.

January 29—Venice, CMRS (of London), 512 tons, R. Winder, from coast ports to this port. Cargo, general. Castle Mail Packets Co. agents.

20—Dunkeld, CRMS (of London), 1,158 tons, Capt H H Rroadfoot, from Natal, via coast ports, to this port. Cargo, general. Castle Mail Packets Co., agents.

30—Grantully Castle, CRMS (of London), 3,488 tons, Capt C H Young, from East London Jan 22rd, Algoa Bay 29th, to this port. Cargo, general and 36 passengers. Castle Mail Packets Co. agents.

30—Avoca, ship, from Denmark.

TABLE BAY—DEPARTURES.

Jan 29—Melrose, CRMS, 517 tons, J. Rose for coast ports. Cargo, general.

29—Norham Castle, CRMS, 4,241 tons, A. Winchester, for coast ports. Cargo, general.

29—Clan Fraser, CSS, 2,008 tons, J. E. Roberts, for coast ports. Cargo, general.

30—Adele, sch, 69 tons, H Pleuse; for St Helena Bay. Cargo, general.

De Zuid-Afrikaan.

DINGSDAG, 1 FEBRUARIJ 1887.

IN de vorige Parlementszitting werd, bij de behandeling der Spoorwegkwestie, herhaaldelijk op het feit gewezen dat de Oostelijke Spoorweg niet betaalde. Waar lag dit aan? Het land dat door dien Spoorweg bediend wordt is ten deele zoo fraai als eenig deel der Kolonie, en buitendien vindt men er steenkolen die, zonder zoo goed te zijn als de Engelsche, voor zeer bruikbaar doorgaan. Wij herinneren ons hoe onze tegenwoordige Eerste Minister in 1877 als aanvoerder der Oppositie te kennen gaf dat, zijns inziens, de tijd voor verlenging der toenmaals aangelegde Spoorwegen nog niet gekomen was, maar dat, zoo zulk een verlenging moest plaats hebben, hij die van den Oosterspoorweg, als door de steenkoolvelden loopende, de meestbelovende achtte. Wij herinneren ons evenzeer dat een tijd later, toen hij het hoogste ambt onder den Gouverneur alhier bekleedde, dezelfde man, te Dordrecht komende, verklaarde dat hij nooit te voren in de Kolonie zulke fraaije en vruchtbare landen gezien had als daar te vinden waren, en dat hij. tot het ambteloos leven teruggekeerd, niets liever zou willen dan daar te gaan boeren. Thans heeft de Spoorwegverlenging plaats gehad, en de Spoorweg betaalt niet of naauwelijks zijn exploitatie kosten. Dat komt, heette het verleden jaar, van de mededinging van den ossenwagen, en vroegere plannen tot verhindering dier mededinging werden toen opgewarmd. Maar wat verhaalt thans in ons blad een berigtgever over wiens persoonlijkheid zeker geen onzer lezers in twijfel zal zijn? Dat transportrijderij, vroeger een der belangrijkste takken van bestaan in de grensdistricten, een zaak van het verleden is; dat men aan de wegen zien kan hoe weinig zij bereden worden; dat men, waar men vroeger tweehonderd wagens per dag tegenkwam, er thans slechts één ontmoet; en dat plekken vroeger vol handels-energie thans niets anders te kijk bieden dan een paar klerken met de handen in de zakken. Onze berigtgever wijt dit niet aan een Spoorweg die zijn kosten volstrekt niet goedmaakt, maar aan verval van den handel. De boeren, zegt hij, nu zij wat betere kansen dan vroeger met hun wol hebben klagen weinig, maar de handel is dood. Hij voegt hierbij een korte schets van het kontrast dat het rijke en bedrijvige Westen met het arme en doode Oosten levert: een schets die ons niet geheel onverwacht komt, maar die zeker menig Oosterschverachter van het behoudszieke en vooruitgang hatende Westen verbazen zou als hij ons blad las. Wij voor ons zijn niet geneigd om aan de Kolonisten aan de grenzen de schuld te geven als de zaken in hun streek niet vooruitgaan. Zij zijn onze mede-Kolonisten, en zij hebben, in weerwil van den grooten druk die thans op de wijndistricten van het Westen rust, niet meer bezwaren te kampen dan hun Westelijke broederen. Maar wel zijn wij geneigd om te vragen, vooreerst naar nadere officieele berigten omtrent de toestanden aan de grenzen, en ten tweede om een onderzoek naar de oorzaken dier toestanden en de middelen om ze te verbeteren.

Wie zal echter zulk een onderzoek instellen? De Regering, door haar beambten, of wel door een Commissie? Dit is dikwijls genoeg beproefd, en sonder veel gevolg. De dagbladpers, die in Engeland en Amerika wel degelijk onderzoekingen van belang naar maatschappelijke euvelen heeft in het werk gesteld? Die, is, in deze Kolonie, hiertoe te swak en, voegen wij er bij, te zeer in nationaal vooroordeel bevangen. Wij herinneren ons eenmaal aan de Afrikaner leden van het Parlement den raad te hebben gegeven om, tijdens de Parlementszitting, gezamenlijk de hoofdpunten der Naturellenkwestie door te gaan, ten einde te komen, niet tot een oplossing dier kwestie die iedereen zou bevredigen, maar tot het formuleren hunner eigene wenschen en het aan de hand geven der middelen om die wenschen te doen vervullen. Een dergelijken raad zouden wij kunnen geven met het oog op de thans door ons vermelde vraag, die trouwens ongetwijfeld met de Naturellenkwestie naauw zamenhangt; maar wat zou het helpen als hij toch niet wordt gevolgd? Er is echter een ander middel om een onderzoek zoo als wij er een verlangen zoo al niet in het werk te stellen dan toch voor te bereiden. In Maart houdt het Provinciaal Bestuur van den Afrikaner Bond zijn jaarlijksche vergadering te Uitenhage, dus op een plek waar men vertegenwoordigers van de grensdistricten zoowel als van het uiterste Westen kan verwachten, en waar buitendien de verhouding van Engelschen en Hollandsch-sprekende Afrikaners beter schijnt te zijn dan in eenig ander deel der Kolonie. Waarom zou men daar niet een beschrijvingspunt in behandeling kunnen nemen omtrent den toestand aan de grenzen? De slechte resultaten van den Oostelijken Spoorwegbouw, de strijd over Glen Grey, de houding door den koopmansstand aan de grenzen in zake der Naturellenkwestie aangenomen, de euvelen waar de heer Venter, M.L.A., door zijn Wet in wil voorzien, ziedaar reeds een aantal punten die bij het nagaan van dien toestand in aanmerking moeten komen. Stel dat men tot geen resultaat komt, dan zal toch altijd de aandacht van parlementsleden en publiek op de zaak gevestigd worden, en dan kan men insgelijks verwachten dat zij in de dagbladpers zal worden gelucht. Geen deel der Kolonie kan schade lijden zonder dat ook elk ander deel op den duur hierdoor getroffen wordt, en een onderzoek naar de schade van een deel kan licht over de maatregelen verspreiden die de belangen van het geheel zullen bevorderen. Een Spoorweg naar zee, goed land voor akkerbouw zoowel als veeteelt, steenkolenbeddingen, een talrijke bevolking die in bruikbare en goedkoope arbeiders kan herschapen worden als men maar wil, dat zijn toch altijd voordeelen die de grensdistricten bieden en die niet gering zijn te achten; en waarom bloeijen die districten dan niet? Welligt zal het antwoord op die vraag zijn dat niet allen willen wat voor het algemeen belang kan en moet geschieden; maar zoo ja, dan is het altijd verstandig om te trachten het regte van de zaak te weten te komen. Wij bevelen den wenk in dit artikel vervat aan die Bondstakken aan die hun beschrijvingspunten voor de vergadering van het Provinciaal Bestuur nog niet hebben in gezonden.

'T EEN EN ANDER.

MEN zal zich herinneren dat wij eenigen tijd geleden de aandacht onzer lezers vestigden op het onderzoek naar genees- en voederkruiden en andere onderwerpen van belang voor den boer dat de heer Juritz, M.A. der Kaapsche Universiteit, in verband met het "fellowship" hem door den Raad dier Universiteit toegekend beloofd heeft in het werk te stellen. Op een vergadering van dien Raad, Zaturdag gehouden, werd een brief gelezen van den Secretaris eener Boerenvereeniging aan Zondagsrivier, waarin te kennen werd gegeven dat, naar aanleiding van een voordragt over galziekte, ook het gebruik van wilde dagga als geneesmiddel voor die ziekte besproken was, en dat nu de Vereeniging den Raad verzocht om dit punt onder de aandacht van den heer Juritz te brengen. De Raad verwees den brief aan het Comité (Proff. Hahn en MacOwan) dat aangesteld is om met den heer Juritz over diens studiën in doorgaand overleg te zijn, maar besloot tevens hem in de notulen op te nemen en dus te maken dat het publiek van de handelwijs der Boerenvereeniging onderrigt werd, zijnde het een belangrijke en heugelijke zaak dat de Koloniale boerenstand kennis neemt en voordeel zoekt te trekken van de wetenschappelijke onderzoekingen ten behoeve van den Kolonialen landbouw verordend.

Te Pacaltsdorp, een zendingstation bij George, kondigde onlangs de aldaar gevestigde zendeling Anderson zijn kleurlingen-gemeente aan dat het Heilsleger er zou dienst doen. Dit vond terstond weerstand, schoon volgens hem van den kant der minderheid, en toen later het Heilsleger opdaagde wilde de gemeente het niet in de kerk laten. Anderson en de aanvoerder van het Heilsleger, sekere Searle uit de buurt van Mosselbaai, wilden toen het Heilsleger op den stoep der kerk godsdienst doen houden, maar daar werd het afgedrongen. Het gevolg was dat een aantal gemeenteleden voor den Magistraat moesten komen, en schoon deze hen vrijliet omdat zij reeds drie dagen in den tronk hadden gezeten, werden zij blijkbaar in het ongelijk gesteld. Maar is het behoorlijk in een zendeling om het Heilsleger in zijn gemeente te laten werken als hij weet dat men er tegen heeft, of om gemeenteleden te vervolgen eenvoudig omdat zij hun onwil hierover toonen? Het Heilsleger wordt hier in het algemeen goed ontvangen, en beleedigingen die men het aandoet vinden geen bijval bij het publiek; maar het is oorspronkelijk bestemd om het Evangelie tot de diepetgezonkenen te brengen, en wij kunnen ons begrijpen dat een gemeente als die van Pacaltsdorp, die hoe arm zij ook is heel wat voor haar zendeling doet, juist daarom ongaarne een bezoek er van ontvangt. Wij verbeelden ons dat het Genootschap waar de heer Anderson toe behoort niet kwaad zou doen om een onderzoek naar het gebeurde in te stellen.

Het blijkt dat ook vrienden van Sir Gordon Sprigg zich ergeren over hetgeen hij te Grahamstad over politieke zendelingen, met het oog op Dr. Stewart, gezegd heeft, en dat zij het niet dan natuurlijk achten dat deze, die Umhlangaso te Lovedale als leerling heeft gehad, hem in de dagen toen oorlog tusschen de Kolonie en de Pondo's dreigde raad gaf. Met die zienswijze zijn wij het geheel eens, maar waar kwam Dr. Stewart's raad aan Umhlangaso op neder? Dat de Pondo's de Rijksregering in de zaak zouden trachten te mengen, in plaats van eenvoudig met de Koloniale Regering een vergelijk te treffen; en dit achten wij een uiterst ongepast gedrag van iemand aan het hoofd eener inrigting die jaarlijks heel wat geld uit de Koloniale Schatkist trekt. Wij vertrouwen dat in de eerstvolgende Parlementszitting deze zaak niet onopgemerkt zal blijven.

In verband met deze zaak is het volgende van eenig belang. Wat wij omtrent het oordeel van vrienden van Sir Gordon Sprigg meêdeelen is overgenomen uit een artikeltje in de *Cape Times* die van den heer Blaine, vroeger parlementslid, een proef van een brief had bekomen door dezen aan de *Watchman* gezonden. Wat werd intusschen verder in dien brief meêgedeeld? Een stukje in het Kafferblad van den heer Tenggo Jabavu in het Kaffersch verschenen, en door den heer Blaine vertaald, waarin de redacteur zijn vreugde betoont over den bijval die hem ten deel valt, en ten bewijze van dien bijval een brief publiceert waarin hem door een mede-Kaffer in Barkly West, die zich "de spion der natie" onderteekent, dank wordt toegebragt voor de groote sege door hem, in de zaak van Pondoland, over de Regering behaald, en waarin verder verkondigd wordt dat hij, de zoon van Jabavu, het oog der Koningin is, en maken zal dat de Regering bang zal zijn om dwaas te handelen. "Zij zijn dood," zoo eindigt de briefschrijver, "die voor de natie weenden; gij alleen, zoon van Jabavu, zijt nog over. Wees sterk, gij zijt niet alleen, uw Schepper is met u. Hij zal voor u de overwinning behalen in alle oorlogen die gij voert. Ik herhaal het, moogt gij een lang leven genieten." Dat Kaffers zoo schrijven, dat verbaast ons niet, en wij zijn den heer Blaine dankbaar voor zijn vertaling van een stukje waar onze boeren anders niets van vernomen zouden hebben. Wel zou het ons verbazen zoo wij niet wisten dat de *Cape Times* niets liever zag dan dat de "Dutch Boers" het geheel en al tegen de Kaffers verloren, dat gemelde tijdgenoot wel het stukje over Dr. Stewart maar niet de vertaling door den heer Blaine gemaakt een plaats in zijn blad heeft gegeven.

"Een Afrikaander" in de *Nieuwe Middelburger* is in ééne woede over den wensch door Sir Gordon Sprigg te Cradock geuit dat men een Vereenigd Zuid Afrika onder Britsche vlag zou mogen zien. In een Engelschman als den heer Sprigg achten wij dien wensch even natuurlijk als in een strijder te Majuba of wel in een man als Hoofdregter Reitz dien om een Vereenigd Z. Afrika onder eigen vlag en buiten verband met een Europésche Mogendheid te zien. Maar hooggeplaatste personen doen verstandig met hun wenschen niet zoo te uiten dat zij aanstoot geven, en wij kunnen ons best begrijpen dat het gezegde van onzen Eersten Minister selfs in de Kolonie ergernis heeft gegeven.

Wil de Vrijstaat een Spoorweg van Colesberg over Bloemfontein naar Witwatersrand, dan hebben wij hier niets tegen, maar selfs dan zien wij goede reden om zoowel van Kimberley naar Vaalrivier, over het lastige eind weegs dat er tusschen ligt, als van Colesberg naar Oranjerivier een klein lijntje aan te leggen. Het verkeer met de Westelijke Goudvelden der Z. A. Republiek zal, gelooven wij, op den duur groot genoeg worden om dit raadzaam te maken, vooral daar de streken waar de Goudvelden gelegen zijn ook in andere opzigten, wat delfstoffen en grond betreft, zeer rijk heeten te zijn.

Op een Bondsvergadering te Murraysburg is onder anderen voorgesteld om het stemregt aan Naturellen te beperken tot hen die *bona fide* grondbezitters zijn of die een eigendom van £100 bezitten. Dit is, onzes inziens, daarom verkeerd omdat het een onderscheid tusschen Naturellen als zoodanig en anderen maakt waar men in het Parlement niet aanwil, waar, als het er doorging, ook in Engeland tegenstand tegen zou zijn, en dat zich ook moeijelijk laat regtvaardigen. Wil men verhooging van het stemregt, dan moet deze voor alle stemgeregtigden gelden. Wil men het overwigt te keer gaan dat de Naturellen bekomen door de voorregten hun in landzaken boven de Kolonisten toegekend, dan behoort men de beperkingen die men wil alleen in te voeren met het oog op hen die op gereserveerde gronden wonen, voor zoo ver dezen niet een vrij aanzienlijk vermogen (vrij wat meer dan £100) bezitten.

Uit een privaat telegram vernemen wij dat de Transvaalsche Regering onwillig is om zonder nieuwe magtiging van den Volksraad in onderhandeling met de Kaapsche Regering te treden. Maar waarom? Heeft een Regering niet altijd regt om ook zonder magtiging onderhandelingen aan te knoopen, en is niet het doel der onderhandelingen zoo als de Kaapsche Regering se wil—opheffing der slagboomen die het binnenlandsch verkeer in Z. Afrika belemmeren,—een waar in beginsel niets tegen te zeggen valt? De Transvaalsche Regering meent, zoo als men uit vroeger in ons blad gepubliceerde stukken weet, grieven tegen de Kaapsche te hebben; maar het is waarlijk voor geen Staat in Z. Afrika zaak om grieven de goede verstandhouding tusschen allen in den weg te doen staan.

In het Rutters "Innes Zadel" zijn vereenigd al de goede hoedanigheden van de beste makers. —*Adv.*

EEN APOTHEKERSVEREENIGING is hier, naar het voorbeeld van Port Elizabeth, Vrijdag avond opgerigt.

TE JANSENVILLE heeft een orkaan gewoed die het vooral op de kerken scheen gemunt te hebben. De kerk van de kleurlingen waaide geheel om.

EEN DELVER aan de Knysna, Carruthers genaamd, is door twee Kaffers, Koos en Tom, zoo geslagen dat hij aan de gevolgen overleden is. De twee Kaffers zitten in den tronk.

DE HEER W. H. SYFRET, advokaat alhier, is Vrijdag aan typheuse koorts overleden. Schoon nog jong was hij reeds dikwijls aan de Balie werksaam, en zijn dood wordt zeer betreurd.

DE GROENEPUNTSCHE VLEI wil men, ter eere van het Jubelfeest, in een prachtig stuk water herscheppen en er boomen om planten, zullende dan het geheel het Victoria Jubilaeum Park heeten.

KAAPSTADSCHE ARMENAPOTHEEK.—De Thesaurier van de Armenapotheek erkent de ontvangst van den Eerw. Archdeacon Lightfoot, van £1 14s. 8d., zijnde de collecte aan de St. Pauls Zendingskerk op 1 January ll.

KAAPSCHE AFDEELING.—Volgens de *Wijnberg Times* zal de heer M. J. Louw weldra als parlementslid bedanken, en worden als kandidaten in zijn plaats genoemd de heeren Silberbauer, Fred. Hugo, Sichel en Dr. Smuts.

AAN CORRESPONDENTEN. — Uit Piquetberg hebben wij een schrijven ontvangen omtrent een kwestie van vaderschap enz., die wij liever niet tot een onderwerp van geschrijf in ons blad willen maken.

MURFIN, de Middelburgsche Stationchef, die onlangs gedrost was maar in den Vrijstaat is opgepakt, is thans terug naar zijn oude plek, waar hij in den tronk is gelogeerd. Volgens de *Nieuwe Middelburger* bedraagt het tekort in zijn kas £488.

BROMFIELD, de beambte te Oost London die zich aan verduistering schuldig heeft gekend, is door den Magistraat aan wien zijn zaak was terugverwezen, tot een jaar harde pad veroordeeld.

TE BEDFORD is het geld zoo schaarsch dat men op de markt groenten en vleesch voor bijna niets koopen kan. Men rekende het nog een verlevendiging dat onlangs watermeloenen 9d, à 1sh. 3d. de drie kostten.

DE Z. A. BANK, in liquidatie, heeft gisteren haar jaarlijksche vergadering gehouden, waar een rapport over de zaak der liquidatie ingediend werd en waar directeuren gekozen werden, zijnde er eenige zaken die de liquidateurs niet alleen af kunnen.

TE LONDEN zal, naar men verneemt, de Kaapkolonie op de aanstaande Koloniale Conferentie vertegenwoordigd worden door den Minister Upington en den heer Hofmeyr, M.L.A. Het schijnt dat de opening, die eerst op 22 Maart zou plaats hebben, tot 4 April is uitgesteld.

TE BURGERSDORP is men zeer bedroefd over den dood van den heer Elliott, vroeger Rector der "Albert Academy," die zeer onder hem bloeide, maar sedert vrij langen tijd elders in de Kolonie in andere betrekkingen werkzaam, en wel het laatst te Grahamstad, waar hij privaatlessen gaf.

HET KASTEEL.—De militaire overheid van het Britsche Rijk heeft, volgens de *Wijnberg Times*, thans ten stelligste verordend dat het Kasteel aan de Kaap niet zal worden afgebroken, en dat men geen nieuwe Kazerne aan de Kaapstad zal bouwen maar de kwartier der soldaten bij Wijnberg vergrooten zal.

DS. HOFMEYR, van Uitenhage, heeft als predikant aldaar bedankt; en is hij de man waar een artikeltje in de *Mercantile Advertiser* op slaat, dan heeft hij dit plotseling aan zijn gemeente in zijn preek te kennen gegeven, er bij voegende dat hij weldra ook het predikambt voor goed zou neêrleggen.

PROFESSOR FISCHER, van het Stellenbossche "College," is thans met een aantal zijner studenten op een dergelijke wetenschappelijke pleizierreis naar de Cango grotten als Dr. Hahn hier somtijds met de zijne onderneemt. Toen zij, in een ezelwagen, Oudtshoorn doorkwamen haastte iedereen zich om te gaan kijken, want men hield ze......voor het Heilsleger!

MAKAULA, het Baca Opperhoofd, heeft een bijeenkomst met den Hoofdmagistraat van Griqualand Oost gehad, waar hij zeide niet tegen de schikking met de Pondo's te hebben, behalve dat hij het vervelend vond dat de Baca's het hun ontstolen vee niet terugkregen; en hij uitte de hoop dat men hem ter vergoeding de Rode zou geven.

DIEFSTAL DOOR DRIE STALDIEVEN.—Een oude kleurling van den naam van C. Rodgers, en twee Maleijers, Adjadie James en Slemman, alle drie werkzaam in de stallen van Mackenzie en Co., en alle drie merkwaardig eerlijk uitziende, zijn opgepakt wegens diefstal van hout, haver en andere zaken van hun basen.

DE GASMAATSCHAPPIJ heeft gisteren op haar jaarlijksche vergadering een uitdeeling verordend van £4 per aandeel (zamen £3,200), terwijl £2,644 bij de kapitaalrekening gevoegd werd. Toch was de prijs van het gas in het afgeloopen jaar van 12s. 6d. tot 10s. 6d. per 1,000 kubieke voeten verminderd. De aftredende directeurs werden herkozen.

TE RICHMOND is de Handelsvereeniging zeer uit haar humeur omdat de Regering onwillig is kleinhandelaars in de dorpen tevens groothandel te laten drijven zonder een patent als groothandelaar te hebben. De zaak is intusschen dat de patentbelasting hier volstrekt niet kan beantwoorden, tenzij men het bedrag van het patent afhankelijk maakt van de uitgebreidheid van het bedrijf der houders.

EEN GELEERDE KAFFER.—Een Kaffer met name *Veni, vidi, vici*, kwam voor den Port Elizabethschen Magistraat wegens hetgeen de *P. E. Telegraph* fatsoenshalve een schennis van het Stadsreglement noemt. De man was geleerd, en vóórdat zijn zaak voorkwam zei hij: ik kwam naar de kantien, ik zag den drank, maar hij overwon mij in plaats van ik hem. Je ziet dus dat ik een valschen naam draag.

MURRAYSBURG.—(Extract uit een privaten brief van 22 Januarij.) Gisteren avond is hier een regen gevallen, die drie uren aanhield. De regen was zeer noodig. Van alle kanten komen berigten van prachtige oogsten. Coetzier's Kraal, Voetpad, Grootplaats en Doornbosch oogsten elk 1,000 mud. De Ed. heer J. A. Burger en echtgenoote zijn te huis, de laatste veel beter dan zij geweest is, hoewel nog niet in staat om zonder hulp te wandelen.—*Graaff-Reinetter.*

ALWEER GOUD.—Naar wij vernemen heeft de heer J. N. Knoop veelbelovende goudkwarts gevonden, in de nabijheid van het Paarlsche Reservoir; en gemelde heer wil aanzoek doen bij de Municipaliteit om 't Reservoir te laten draineeren, voor verder onderzoek. Doch waarom niet liever de ingewanden der ingezetenen onderzoeken? Het idee dat wij water drinken uit een Reservoir, bevloerd met goudkwarts, is waarlijk te grootsch om er aan te denken.—*P. D. Advertentieblad.*

MERLATTI, de Italiaan die onlangs te Parijs vijftig dagen achtereen gevast heeft, wordt gezegd van verscheiden dames aanbiedingen van haar hand erlangd te hebben, daar zij hem een grooten held achten. Maar kan haar voorliefde voor hem niet daaruit verklaard worden dat zij hem beschouwen als iemand die niet kwaad zal zijn als zijn vrouw een dag vergeten heeft dinner klaar te maken!

DE BOERENVEREENIGING voor P. Elizabeth en Uitenhage heeft een vergadering te Thornhill gehouden die door Veearts Hutcheon werd bijgewoond en waar men zich onder anderen voor de oprigting eener Landsstoeterij en voor een Departement van Landbouw maar zonder een apart Minister verklaard heeft. Op voorstel van twee leden met Afrikaner namen, Zietsman en Van Niekerk, werd een besluit ten gunste van herrieuwing van den Accijns genomen. Wijnboeren, past op!

ZEKERE DAVIS, als Secretaris van den Afdeelingsraad van Queenstown met de kas gedrost en naar Australië verzeild, is na vijf jaar afwezigheid naar zijn oude plek teruggekomen, om weldra ontdekt en gepakt te worden. Het schijnt een soort van instinct te zijn dat zulke luidjes drijft om in handen der politie te vallen; en sedert zijn vertrek bleek hij akelig vervallen en in het ongeluk geraakt te zijn.

NQUILISO, het opperhoofd der Westelijke Pondo's is bezig met knoeijerij. Een zijner onderkapiteins was in den tronk te Umtata, maar hij bewerkte zijn vrijlating door den Magistraat te beloovEN dat hij den man een andere locatie zou geven, waar hij de lieden van Umtata geen last zou berokkenen. Thans is de onderkapitein weder op zijn oude plek, en verklaart Nquiliso geen maatregelen tot 's mans verplaatsing te kunnen nemen omdat hij .... in den rouw over zijn moeder is!

GOUDZAKEN IN DEN Z. A. CIRKEL.—Uit Willowmore zijn gunstige berigten omtrent de goudkwarts op de plaats Vaalfontein gevonden; maar het plaatselijke blad had nog niet de uitkomst vernomen van het onderzoek door Dr. Hahn op een groote hoeveelheid kwarts in het werk gesteld. Men heeft intusschen kapitaal noodig om zich machinerie aan te schaffen, en ook het te George uitgegeven blad speculeert er op hoe daarheen Engelsch kapitaal te krijgen om mogelijke goudvelden aldaar te exploiteeren. Van de Kuysna is niet veel goudnieuws.

VICTORIA WEST.—De plaats Weltevreden aldaar. 5,000 morgen groot, is aan den heer J. Hugo voor £1,500 verkocht. Schapen deden 4s. 2d., bokken, meest boklammeren. 2sh. 10d. het stuk. In Nieuwveld is, volgens een berigt in de *Nieuwsbode*, "een fraaije regen gevallen; verscheidene dammen en rivieren zijn vol. Het graan is geoogst, maar de opbrengst is minder dan in vorige jaren, daar het gezaaide door roest vernield werd. Vele plaatsen die het laatste jaar 50 tot 55 mudden opgeleverd hebben, hebben slechts van 30 tot 34 mudden gewonnen, dat genoeg zal zijn voor huiselijk gebruik. De vruchten dit jaar zijn overvloedig."

EEN KLAGT die ons alles behalve ongegrond schijnt vindt men in een brief aan de *Cape Mercury*. De schrijver schijnt een timmerman te zijn, en klaagt dat, als hij tafels en banken in voorraad maakt zonder dat zij bij hem besteld zijn, en ze dan aan den eersten den besten verkoopt, men van hem vordert dat hij een patent van £3 per jaar zal nemen, terwijl geen zoodanig patent van de Kafferinrigtingen voor industrieel onderwijs wordt geëischt. Wij herinneren ons hier ter stede een geval dat een schrijnwerker zijn goederen niet aan zijn venster mogt uitstallen als hij geen patent als kleinhandelaar nam, maar het schijnt dat men te K. W. Town nog wat verder gaat.

PORT ELIZABETH heeft thans het genoegen een jongeheer in den tronk te hebben waarvan de cipier zei dat hij nog nooit met zoo'n kataas had te doen gehad. Het is een jong Londenaartje die aan boord van een stoomboot als kajuitsjongen diende, maar het zoo maakte dat hij in den tronk moest. Naauwelijks ontslagen begaf hij zich om hulp naar het Heilsleger, en daar in de kazerne gelaten begon hij met de gelddoos te bestelen (er waren gelukkig, of volgens hem ongelukkig, maar eenige shillings in), en tevens nam hij een heilspet en do. baatje. 't Was alles. zei hij, omdat zijn eigen predikant, Dr Wirgman, hem niet had willen helpen, en hij had den diefstal met de edelste bedoeling, nam om zijn kleeren uit een logieshuis vrij te koopen, gepleegd. Een maand is zijn straf.

STERFGEVAL TE CERES, 29 JAN.—Mejufvr. Hermanus Barnard Zulch van de plaats Paardenfontein, nabij Ceres, die eenige maanden zeer zwaar aan eene ongeneeselijke ziekte geleden heeft, is eergisteren morgen ten 5 ure in haar 55ste jaar overleden, haar zieke lijken echtgenoot en eenige kinderen nalatende, om haar afsterven te betreuren. Haar begrafenis had gisteren namiddag ten 4 ure plaats, uit de Geref. Kerk alhier, bij welke gelegenheid door Ds. Marais eene zeer hartroerende en indrukmakende lijkrede uitgesproken werd, naar aanleiding van de woorden, van Deut. 32: 29 "O! dat zij wijs waren! zij zouden dit vernemen, zij zouden op hun einde merken." Zijn Wel Eerw. sprak zeer ernstig over de onzekerheid van des menschen leven. Het lijk werd daarna door een groote schaar van lijkgangers grafwaarts gevolgd. — *Medegedeeld.*

VREEMDE AANRANDING TE MOSSELBAAI.—Op Donderdag l.l. stond Helgard Jacobus Muller voor den Resident Magistraat beschuldigd van aanranding op een ouden man genaamd Eduard Poesijn, te Zuurvlakte in dit distrikt. Klager verklaarde dat verleden Maandag was hij op weg naar de plaats van den heer Alexander Meijer, schoonvader van beschuldigde. Toen hij door het hek leidende naar de plaats ging zag hij den heer Muller te paard eenige ossen jagen. Toen hij bij hem kwam draaide beschuldigde zijn paard om en vroeg waar hij naar toe ging, en toen klager hem antwoordde dat hij naar zijn schoonvaders plaats ging om daar te werken zeide beschuldigde "D——r, waarom werk je nie voor mij ook." Zoo zeggende sloeg hij klager eenige malen met de zweep die hij in zijn hand had. Klager heeft aan hem niets gedaan, maar hij heeft aan een oude vrouw in wier huis hij gegaan is om naar zijn arm te kijken gezegd dat als hij den bijl uit zijn zak kon gekregen hebben hij zou er van gebruik gemaakt hebben. Klager, die zeide dat hij 75 jaren oud was, werd door den distriktsgeneesheer onderzocht, die certificeerde dat hij één merk op zijn linker arm gevonden had. Klager seide dat de meeste slagen op den zak die hij op zijn rug droeg waren gevallen. Beschuldigde werd op zijn eigen borgtogt vrij gelaten om op aanstaande Donderdag weder te verschijnen.—*Mosselbaai Advertiser.*

DE WIJN EXPORT MAATSCHAPPIJ.—Onlangs gaven wij te kennen gaarne in een Paarlsch blad een opheldering te willen zien van de houding door het Paarlsche distrikt in de zaak der Wijn Export Maatschappij aangenomen. "Wat moeten wij," zegt het Paarlsche *Advertentieblad* na mededeeling onzer woorden, "onze tijdgenoot er op antwoorden? We zouden haast willen zeggen: 'Zij hebben hun onderdom, vraag het hun zelven.' De circulaire werd door ons gepubliceerd, en de aandacht onzer lezers er bij bepaald. Wat konden wij meer? De mislukking zal nu wel op rekening van 'de schaarsche tijden' gesteld worden. Daardoor zal menigeen zich zoeken te verschoonen, maar toch zelf de lijdende partij blijven; want op 't laatst zal niemand het meer durven wagen om iets in belang der wijnbouwers te ondernemen. Daarom te meer betreuren wij de mislukking van dergelijke ondernemingen. Zal het Comité niet nog eene verdere poging wagen en lijsten ter inschrijving rondzenden? Wij willen bijna verzekeren dat heel wat aandeelen aan de Paarl en omstreken zullen geplaatst worden, indien zulke lijsten persoonlijk worden aangeboden. Menigeen zal dan voor aandeelen inschrijven, die uit gebrek aan belangstelling of ondernemingsgeest den moed niet hadden er eenige moeite voor te doen. Wij raden het Comité ernstig aan dezen wenk in overweging te nemen alvorens de onderneming als hopeloos op te geven. Men zou zonder groote kosten in ééne wijk er de proef op kunnen nemen en verder gaan als men goed slaagt, waar wij niet aan twijfelen. Slaagt men niet, dan is het een bewijs te meer hoe onze wijnbouwers hun eigen belang veronachtzamen."

DE NED. GEREF. KERK van Kaapstad w... Zondag weder bezocht door het perso... van het oorlogschip *Zilveren Kruis*, en de Ko... mandant heeft aan Mev. Searle, die bij b... diensten het Volkslied op het orgel speel... een fraai lichtbeeld van het schip vereerd. ... Kotzé nam Zondag l.l. den dienst waar.

GERUCHTEN.—Het heette onlangs dat K... Carrington naar Bechuanaland zou teru... keeren om daar aan het hoofd van een Polit... magt van duizend man te staan, dat Sir ... Clarke, Resident in Basutoland, een ko... mando in Burmah zou bekomen, en dat Sir ... Robinson een bezoek aan Basutoland z... maken. Volgens de *Argus* is omtrent d... laatste niets bepaald, schoon Z.Exc. gaar... het land in oogenschouw zou willen nemen, b... houdt Sir M. Clarke zijn post, en zal ... Politiemagt in Bechuanaland veeleer vermi... derd dan vergroot worden.

BONDSVERGADERINGEN IN DE MIDDELDI... TRICTEN.—Volgens een berigt in de *Graa... Reinetter* is op een Bondsvergadering te Toove... fontein, Murraysberg, voorgesteld als b... schrijvingspunten voor de vergadering van h... Bondsbestuur op te zenden: "1. Stemregt a... Naturellen te beperken tot hen, die bo a f... grondbezitters zijn of die een eigendom v... £100 bezitten. 2. Belasting op den uitvo... van diamanten en Hoofdbelasting. 3. H... Hollandsch verpligtend te maken bij Exam... 4. De Wet op Afdeelingsraden, afschaffing de... zelve, of wijzigingen in de Wet. Verder we... besloten: 'Het Distriktsbestuur te verzoek... eene algemeene publieke vergadering te bele... gen, ten einde de gevoelens van het publi... over bovengenoemde onderwerpen te ver... men." Te Buffelsfontein werd op een derg... lijke vergadering "de Brandziekte Wet besp... ken, en de volgende resolutie ter tafel gele... door den heer D. Grobbelaar, gesecondee... door den heer J. Burger: Den Afdeelingsra... te verzoeken de Wet te proklameeren in ... distrikt. Door den heer A. Vorster, gesec... deerd door den heer Rossouw, werd voorg... steld: De vergadering verklaart zich tegen ... Wet. Door den Secretaris, gesecondee... door den heer D. P. Pienaar: De ve... gadering verklaart zich in beginsel voor e... Wet op de brandziekte, doch wenscht h... proklameeren er van te laten tot later, ... einde te zien welke wijzigingen er door ... Wetgeving in gemaakt zullen worden. H... amendement van den Secretaris werd m... overgroote meerderheid aangenomen. Vo... het oorspronkelijk voorstel stemden vier ... voor het amendement Vorster twee."

STELLENBOSCH, 29 JANUARIJ.—Onze tentoo... stelling gisteren was een bepaald succes, ... het promenade concert in den avond ni... minder, hoewel het laatste met wat meer la... terens had kunnen opgeluisterd zijn. Er w... juist genoeg wind om een aangename koe... te verwekken.—Er wordt nog al heel w... gesproken over de vakature die in on... Parlementaire vertegenwoordiging wordt v... wacht. Behalve de heeren laatst in uw bl... genoemd worden ook anderen als kandidat... gedoodverwd. Een hunner, advokaat Kno... lauch, was gisteren op het terrein der tento... stelling druk in de weer met zich bij de bes... kers aan te bevelen. Hij deelde zijn adr... kaartjes uit met een ijver de allerbeste sa... waardig. Hij wordt zeker gekozen, als ... kiezers een even hoogen dunk hebben van zi... bekwaamheid en geschiktheid voor de wa... digheid als hij self.—Onze predikant, die e... lid is van het Driemanschap, deed ter jo... ste Kerkeraadsvergadering zijn best om ... leden te promoveren tot wervers van int... kenaars voor het nieuwe Kerkelijke We... blad, dat hij wil helpen oprigten, omdat ... *Zuid Afrikaan* niet zuiver in de leer is (na... zijn inzien) in zake de sending en de "nati... question". Het is 'n beetje al te Afrikaans... weet u! Hij klopte echter bij doove m... deuren aan. De Kerkeraadsleden verlang... niet om óf de *Zuid Afrikaan* óf de *Kerkb...* door de Murraypartij geruïneerd te zien ... weigerden daarom iets met de nieuwe lie... dier Eerw. heeren te doen te hebben.— ... wijnboeren verkeeren nog steeds in gedrukt... toestand, van wege de lage prijzen van wi... brandewijn en druiven. De komende oo... zal eer beneden dan boven het middelmati... zijn.—*Correspondent.*

COLESBERG.—"De heeren J. J. Theunis... (Rietkuil) en H. C van Zijl (Hanglip), ... elk een teeder beminde dochter bij het ... langs gebeurde bad ongeval te Port Elizab... verloren, hebben hun besluit bekend gema... om een bedrag van £600 op te offeren v... het oprigten van een gebouw op dit dorp ... een gedenkteeken tot harer gedachtenis. H... gebouw, waarvan we de plannen gezien he... ben, zal tot nut van 't algemeen zijn, en zal ... den vacanten grond tusschen de N. G. K... en het woonhuis van den heer Riches op... rigt worden. Wij hebben nog niet gehoo... hoe het gebouw genoemd zal worden, m... het zal in de handen en onder de contr... van den predikant en Kerkeraad van de ... G. Kerk gevestigd worden, en zal voor ... publiek dienstig zijn voor alle doeleinden ... door dat ligchaam goedgekeurd sullen w... den, zoo als concerten, bazaars, ens., en ... ook voor de Engelsche diensten in betr... king met gemelde kerk en de vergader... gen van de Jongelingsvereeniging e... gebruikt worden. Wij verstaan dat de h... R Robertson, in verbinding met den h... W. Ross, van dit dorp, de oprigting van ... gebouw ondernomen heeft, en zonder versu... er mede beginnen zal om het binnen ... maanden te voltooijen.—Twee dochters v... den heer N. J. du Plessis, van Rietfonte... lijden aan witte zeere keel, gevolgelijk ... hunne hulpbetooning bij het siekbed van h... oom, wijlen den heer C. J. du Plessis, wie... dood we in onze jongste uitgave verme... hebben. Wij zijn verblijd te hooren dat bei... gemelde jonge dames gunstig vooruit ga... in herstelling, en hopen dat we niet slech... het pleizier zullen hebben om ze binnen k... ten volle hersteld te zien, maar dat de v... spreiding van de ziekte onder het huisge... van den heer Du Plessis krachtdadig verhi... derd is geworden.—De markt wordt nog go... voorzien van perziken en appelen van nab... rige plaatsen en plaatselijke tuinen. Enig... lotten peren en pruimen komen nu en dan ... voorschijn. De druiven zijn dit jaar zeer la... Groenten in matige hoeveelheden worden g... durig ingebragt. Aardappels worden no... tegen prijzen verkocht die voor de verko... pers zeer voldoende moeten zijn. Drie vrac... ten zout uit een van de pannen in de nabijhe... van Maraisburg werden verleden week tege... 5s. tot 6s. per vollen mudzak verkocht. Tab... van tamelijke kwaliteit werd onlangs tege... 4d. per lb verkocht. Havergerven, gars... koorn en meel blijven nog op dezelfde prijze... maar daar er zeer weinig boeren zijn die d... jaar veel garst gewonnen hebben, verwachte... we een stijging in den prijs van dit artike... Kraalmest gaat van 23s. tot 27s. 6d. per vol... bokvracht, terwijl brandhout maar zelde... naar de markt gebragt wordt.—*Colesber... Advertiser.*

IS HET DANSEN ZONDE?—Naar aanleidin... van een vraag, door een jongen broeder uit d... gemeente te Groenepunt gedaan, gaf Ds. De Be... eene speciale predikatie omtrent bovengeme... onderwerp, aan jongelingen en jonge dochter... op l.l. Zondag avond, in het Engelsch, in d... Kerk te Groenepunt. ZWEerw. erkende voo... loopig dat er verschil bestond tusschen zo... den en zaken welke op zichzelven niet als n... deelig konden beschouwd worden, maar b... weerde dat in het laatste geval het beoefene... daarvan tot grove zonden leiden kon. D... leeraar seide dat de vraag omtrent het da... sen, aan hem gerigt, hem tot ernstige ov... denking had geleid, en dat, meer bijsonde... de afgeloopene week hem aanleiding had ge... geven om de zaak ernstig te onderzoeken, te... einde in staat te zijn deselve behoorlijk vo... zijne hoorders te leggen. Hij had dan d... Schrift geraadpleegd en bevonden d... er twee plaatsen omtrent dansen gevonde... werden, welke de zaak niet duidelijk voo... stelden, terwijl er 14 plaatsen zich voordede... waar het dansen gebillijkt werd, en wederom... 5 welke het volkomen veroordeelden. M... betrekking tot de 14 gevallen, door hem ve... meld, was het hem duidelijk dat ze slecht... betrekking hadden op de verheerlijking v... God, en gelegenheden van behaalde over... winningen, en andere gevallen van eenen ver... oorloofden aard; en wat het laatste betro... wees hij op de omstandigheden welke plaat... hadden gevonden, en welke aanleiding t... het stellig verbod in den Bijbel hadden g... geven. ZEerw., na de zaak met het oog ... de Heilige Schrift afgehandeld te hebben, b... riep zich op de menschelijke rede, zijnde ...

weten en eigene ondervinding, in het behandelen der zaak. Hij beweerde dat volgens de Schrift de mannelijke en de vrouwelijke sekse niet te zamen dansten en dat het dansen niet alleen in de open lucht maar bij daglicht plaats vond, en dus niet op de wijze zoo als nu algemeen geschiedt. Hij schetste in zeer ernstige en niet vleijende bewoordingen hetgeen algemeen op danspartijen plaats vindt en op welke afschuwelijke wijze het dansen wordt uitgevoerd; verrigtingen welke ouders zich getroostten en die toch voorzeker niet aan hunne eigene woningen zouden toegelaten worden. Het was vrij wel bekend hoe de ontucht door slechte vrouwspersonen, ten gevolge van sierlijke kleeding werd bevorderd, en hoe alles bij bals werd aangewend om de dames door zoodanig middel aanloklijk te doen voorkomen. Ook kwam men daar in aanraking met personen van wier zedelijk gedrag als andersints men een afschuw had, karakters welke nimmer in fatsoenlijke huisgezinnen zouden toegelaten worden. De Voorzienigheid had een ieder zijn bepaalden werkkring aangewezen, waarin hij arbeiden moest, hetwelk hij geroepen werd trouw en naarstig te doen; en ZEerw. deed de vraag, hoe het schepsel in staat was deze verschuldigden pligt jegens God, hemzelven, en anderen die daarop aanspraak hadden, te kunnen vervullen, indien hij na den arbeid van den dag, niet slechts het grootste gedeelte van den nacht, maar zelfs dien tot het aanbreken van den volgenden dag aan pleizier maken opofferde? Ds. De Beer zeide dat hij niet onverschillig was omtrent de genoegens welke deze aarde verschaft. Ze waren talrijk te vinden in de natuur, gezellig onderhoud, het lezen van nuttige boeken en andere vermaken welke hij opsomde. Dit het geval zijnde, maalde hij de zonde van dansen als afschuwelijk af. Hij verwees naar zeker geval, hetwelk onder zijn aandacht was gekomen, waarin een jeugdige zuster, die geregeld haar God tehuis had gediend, na danspartijen bijgewoond te hebben, niet in staat was geweest, zoo als zij gewoon was te doen, het gebed tot haren Hemelschen Vader op te zenden, en slechts tot hare vorige positie was gebragt geworden door een vaartwel aan danspartijen toe te roepen. Ds. De Beer eindigde met eene ernstige vermaning en waarschuwing aan ouders, om aan die dure verpligting, op hen rustende tegenover hunne kinderen, steeds gedachtig te zijn, en alles aan te wenden dat zij niet in de strikken van ijdele en zondige vermaken mogten vervallen. Hij waarschuwde hen om zoodanige vermaken niet te bevorderen en uitnoodigingen aan hunne huizen tot dat einde te doen, te meer daar hij verzekeringen van ouders bekomen had, die tegen danspartijen waren, omtrent de moeijelijke positie waarin zij daardoor gebragt waren geworden, om hunne kinderen van zoodanige invitaties te doen afzien. Ds. De Beer zeide dat hij bespeurd had dat een paar van zijne hoorders blijkbaar door zijn aanmerkingen niet gesticht waren. Als een Evangeliedienaar was hij geroepen zijn pligt getrouw te vervullen, en hij zou niet aarzelen, waar zulks van hem gevorderd werd, zonder aanzien des persoons het woord van God te verkondigen.—*Medegedeeld.*

OMTRENT HET PROMENADE CONCERT TE STELLENBOSCH, dat ter gelegenheid der aldaar verleden Vrijdag gehoudene tentoonstelling 's avonds werd gegeven door een apart aangesteld Comité, deelt onze plaatselijke correspondent het volgende mede:—"Terwijl ik mij nu neerzet om u een woordje over het Promenade Concert te schrijven is ons liefelijk dorp tot zijne normale stilte teruggekeerd. Vertrokken toch reeds Vrijdag avond met den exprestrein de meeste bezoekers onzer Tentoonstelling; enkelen waren er gisteren nog overgebleven, doch ook dezen zijn gisteren morgen of avond naar hunne respectieve haardsteden teruggekeerd, en velen zijn heengegaan na een paar aangename dagen met oude vrienden te hebben doorgebragt. Maar nu van het Concert. Dit is, het spijt me dat ik het moet neerschrijven, mijnheer de Redakteur, totaal in het water gevallen, wat ten minste het promeneren in het Chineesche licht betreft. Het was onmogelijk voor de heeren der Commissie om de gekleurde lantaarns aan het branden te houden, want de Zuidooster blies zoo hard alsof hij het er voor dezen avond nu op eens op gezet had om zijn verwoede kracht te toonen. In de Avenue onderkant de Theologische Kweekschool en op het plein voor het gebouw zelf had men ijzerdraad gespannen, waaraan ruim honderd-en-vijftig Chineesche lantaarns waren bevestigd, allen door grootte en prachtige kleur uitmuntende. Om half acht begon de verlichting en probeerde men om de aangebragte kaarsen in de ballons aan te steken, betwelk met ongeveer het twee derde deel gelukte, doch voordat men aan het eind was gekomen, was er weer een groot aantal uitgewaaid. De heer Montgomery Walker, onder wiens toezigt alles geschiedde, werkte hard, doch de hardwerkendste man vermogt niets tegen vader Æolus, die als een verwoedde den wind door het eikenloof liet gieren. Enfin, alles was zoo goed geschikt als het onder de omstandigheden kon en tegen zeven uur opende het Orkest van de "Royal Scots" het concert met het spelen van een opgewekten march. De bezoekers stroomden nu in en de heeren Jan van der Bijl J.zoon, Reyneke en Eerkes, die als financieele leden der Commissie dienst deden, hadden het druk om de honderden bezoekers zonder last van gedrang toegang te verschaffen. In minder dan geen tijd wemelde de ingesloten ruimte van wandelaars, die zich nu naar hartelust in de schoone wandeldreven van onze prachtige avenue konden vermeijen, om te luisteren naar de heerlijke muziek van het militair orkest. Het spreekt van zelf dat het hier en daar wat donker was geworden, daar op enkele plekken de laatste lantaarn was doodgewaaid en dat de god des winds hier in zijn ambtgenoot Amor een drukken mededinger kreeg—welke laatste natuurlijk vrij spel had om zijne pijlen uit te zenden—is, dunkt mij, niet zulk een onnatuurlijke zaak dat zij veel commentaar zou behoeven. Men hoorde nu en dan het zachte klappen als van een zweepslag en ofschoon uw correspondent helaas niet van ondervinding kan spreken, moet hij de oorzaak van het geluid dier zweepslagen denkelijk toeschrijven aan die aanraking van verliefde jonge paren, welke in het dagelijksch leven met den naam kus wordt bestempeld. Wel, mijnheer de Redakteur, ik zeg: "Honi soit qui mal y pense!" Het Concert duurde te kort, want reeds om tien uur werd het "God save the Queen" gespeeld en spoedden zich de heeren muziekanten en enkele bezoekers in de rigting van het station, om in tijd te komen voor den vertrekkenden trein naar uwe stad. De dorpelingen bleven nog wat rondwandelen en het was reeds bij elven toen de laatste groepjes nog versameld waren in de ververschingstent, die onder directie van Prof. Mansvelt, weer hare van ouds gevestigden roem handhaafde. Het spreekt van zelf dat de dames Mader hare oùe plek ook weer hadden ingenomen en ik kan u verzekeren dat deze samen met de dames Louber en Rossouw haar best deden om zooveel mogelijk bres te schieten in de beurzen van hare dorstige, hongerige of begoochelde bezoekers. Ik eet nooit jelly of koek en heb aan limonade een broertje dood, maar als er zulke schoone oogen in 't spel komen, als waarop sommige der bovengenoemde Eva's kunnen staat maken, dan verklaar ik me overwonnen, geef me over, eet jelly en koek en drink limonade ten koste van mijn anders zoo gewaardeerde gezondheid. Behalve den wind, die er nog maar steeds op loswaaide, liep nu alles gaauw ten einde, en dat dit in goede orde geschiedde spreekt van zelf, als men weet, dat het gebeurde onder toezigt van onzen geachten Magistraat, den WelEdelen heer F. Herold, die als gewoonlijk de regte man op de regte plaats bleek te zijn.

GRAAFF-REINET EN DE TRANSVAAL.—"Naar Transvaal", zegt de *Graaff-Reinetter*, "is het algemeene motto dezer dagen. Die om verandering van woonplaats denkt, kijkt eerst naar de Transvaal—hij beschouwt het als het land Kanaan, het land waar allen een bestaan kunnen hebben—het land dat niet overbelast is, waar men nog met transportrijden een bestaan kan vinden, waar de timmerlieden, wagenmakers en andere ambachtslui werk kunnen bekomen, waar er protectie bestaat voor den man die van zijn handenarbeid moet leven (hoewel men overal van zijne handen moet leven)—een land waar men meer vrijheid geniet dan in de Kolonie en waar men onderlinge sympathie met elkander heeft. Het land waar de Volksraad, hoewel eenvoudiger, toch verstandiger handelt dan het Koloniale Parlement, daar zij niet naar spoorwegen en andere onnoodige hedendaagsche dingen tracht, zoolang het land er nog niet rijp voor is, zooals de Kaap Kolonie gedaan heeft. Ja, de koorts om naar "Mooirivier" te verhuizen neemt geweldig toe en velen willen daarheen. Doch niettegenstaande al die voordeelen die het leven in de Transvaal aanbiedt, moeten wij het toch op de gemoederen van onze lezers drukken om niet voorbarig te handelen—zij moeten voorzigtig zijn in hunne plannen. De bevolking van de Z. A. Republiek heeft ongetwijfeld een schitterende toekomst voor zich, doch het zal nog jaren duren eer zij er de voordeelen van zal genieten. Het is dus dwaasheid om nu reeds eigendommen en goederen in de Kolonie op te offeren ten einde vroegtijdig in de Republiek te zijn; er is volop tijd en plaats voor allen. Te Pretoria zijn geene leege woonhuizen te bekomen, en de boerenplaatsen rijzen in prijs. Op de Goudvelden te Witwatersrand kunnen gewone arbeiders op het oogenblik niets te doen krijgen, daar er, met uitsondering van Knight's machinerie, nog geene werktuigen opgerigt zijn. Doch voor metselaars en timmerlieden zal er binnen kort volop werk zijn, daar, zooals men ons vertelde, er ruim drie honderd huizen te Johannesburg opgerigt zullen worden. De groote exodus naar de Transvaal heeft ook de boerenprodukten doen stijgen. Een private brief van daar zegt dat men er £8 per stuk voor ossen betaalt, en 17s. 6d. voor hamels. De landbouwers kunnen nu ook gereedelijk een markt krijgen voor hun meel en graan. Dit verblijdende nieuws heeft groote geestdrift onder zekere inwoners dezer stad veroorzaakt, en velen zijn van plan daarheen te verhuizen, en hoewel wij hen gaarne onder ons zouden willen behouden, kunnen wij hun slechts eene voorspoedige loopbaan in de Republiek toewenschen. Het zou ons zeer spijten later te vernemen dat zij teleurgesteld zijn geworden en om die reden raden wij hun aan om niet overhaastig te handelen, want zij kunnen misschien eene verandering van slecht tot erger maken. Te Graaff-Reinet is er niets meer te doen voor den ambachtsman, noch voor den handelaar, drukker of boer—er is geen geld meer. De zware belastingen sporen ook menigeen aan om eene nieuwe verblijfplaats te gaan zoeken. Wij weten van erfhouders die hunne erven aan de verbandhouders overgegeven en de stad verlaten hebben, en zij waren dankbaar om er zóó van af te komen. Wat de toekomst van ons land, en van Graaff Reinet in het bijzonder, zal zijn, is een raadsel; er is geen vooruitzigt meer voor den tuinier, landbouwer of veeboer; en als er binnen kort een Europésche oorlog mogt uitbarsten (en onze kabelgrammen, die in eene andere kolom voorkomen, doen ons vreezen dat er een bloedige oorlog aan het naderen is) dan heeft onze ellende het toppunt bereikt. Wij kunnen slechts hopen dat de Voorzienigheid, die alles bestuurt, dit zal beletten, dat er een einde zal komen aan "oorlogen, en geruchten van oorlogen," en dat het handelsverkeer tusschen dit land en Europa herleven zal, en er spoedig werk zal zijn voor allen. Doch in dien tusschentijd moeten allen maar spaarzaam leven, en voorzigtig zijn in hetgeen zij ondernemen, voornamelijk eer zij naar zulk een verafgelegene streek als de Transvaal verhuizen."

NATAL.

De berigten uit Natal zijn ditmaal van geen groot belang. De *Afrikaner* zegt van iemand dien hij volkomen vertrouwt vernomen te hebben dat sekere memorie, die men in de Nieuwe Republiek zou geteekend hebben om vereeniging met Natal te bekomen "door de burgers te Kwamagwaza geschreven en onderteekend en naar Sir Arthur Havelock verzonden werd, en dat de heeren Lucas Meyer en Esselen nu aan die burgers zeggen dat Sir Arthur aan hen die memorie had getoond en er bij voegde dat aangezien de inwoners van Kwamagwaza niet onder de Republiek willen staan, zoo zal hij hun land uit de Republiek houden.—'Nu dan,' zeggen de heeren Meyer en Esselen aan de Kwamagwaza inwoners, 'gij hebt alles dat gij gewenscht hadt. Het was uw eigen verzoek om buiten de Republiek te blijven. Gij hebt dus geen regt om van ons schade voor uwe voorgegevene verliezen te vragen. Gij hebt geen verlies geleden. Indien gij uw buiten de Republiek blijven een verlies acht, maakt dan een memorie aan Sir Arthur dat hij uw distrikt in de Republiek sluiten zal'." Een vraag van den heer Robinson naar zulk een memorie was echter in den Wetgevenden Raad ontkennend beantwoord. Voorts meldt hetzelfde blad nog het volgende:—

De memorie door den heer Jansen afgebragt werd door den heer Escombe in den Wetgevenden Raad ingediend en op Dingsdag l.l. werd die behandeld en door den Raad aan den Gouverneur per adres ter gunstige consideratie aanbevolen. Dit meent dat de heeren Plaatje, Begiseel, Jaantje en Co. zullen uitvinden dat zij lang genoeg hunne blanke buren lastig zijn gevallen, en dat voor het vervolg zij de weilanden door hen van de Regering gehuurd, welke ze evenwel in Kafferlocaties en saailanden hebben veranderd, zullen moeten ruimen en hunne dievennesten uit het midden der blanke bewoners te Biggarsberg, zullen moeten verplaatsen.

Natal's vloek blijft nog steeds een onderwerp van den dag, en beide bladen hebben er het een en ander over. De *Afrikaner* kan zich de verblinding der Regering niet begrijpen. "Alweder," zegt hij, "hoort men van menigvuldige crimineele aanrandingen op hulpelooze en jonge meisjes, beide wit en swart, door Kaffers gepleegd of gepoogd om te plegen! Sommigen der misdadigers werden voor de Magistraten alhier en te Durban gebragt en werden gestraft met *drie* maanden gevangenisstraf en slagen! Is dit al dat de buitengewone verontwaardiging die onlangs onder de blanke bevolking over dusdanige misdaden heeft geheerscht, heeft te weeg gebragt!" De *Boerenvriend* heeft er het onderstaande over:—

Eindelijk is de jonge vrouw welke te Addington door een Kaffer werd verkracht in zooverre hersteld, dat zij getuigenis der waarheid kon afleggen in deze zaak. Hoewel de Kaffer welke beschuldigd wordt als de dader niet door haar met zekerheid herkend werd, zoo verklaarde zij toch voor zeker te weten dat de Kaffer die de heininghouten droeg, de eerroover is. Zooals van selve spreekt was de getuige zeer zenuwachtig gedurende het verhoor. De beschuldigde had niets tot zijne verdediging in te brengen. Voor den Magistraat te Durban werd een paar dagen geleden gebragt een Kaffer genaamd Utonga, die op een Europeesch meisje van acht jaren oud getracht heeft een aanslag te doen op haar eerbaarheid. Daartoe riep hij het kind in een nabij het huis gelegen houtloods, zette haar op zijn schoot en begon haar te ontkleeden. Juist op dat oogenblik werd hij geroepen door zijn meesteres. Hij verborg het kind achter eenige rieten, waar het later gevonden werd. Ook deze schavuit zal voor het Rondgaand Hof teregt staan.

Onder het opschrift "hoe is het mogelijk?" vindt men in de *Boerenvriend*:—

Een Kaffer die een blanke vrouw mishandeld had, door haar tegen den grond te gooijen, haar op de borst en zijden te trappen na haar vooraf met een stok over de schouders geslagen te hebben, werd door den Magistraat te Pietermaritsburg gestraft met slechts 14 dagen harden arbeid. De aanleiding tot die mishandeling was dat de vrouw weigerde een kerstmisgeschenk (Christmas Box) te geven aan den Kaffer.

Hof van Insolventie.

NIEUWE INSOLVENTIES.

31 Jan.—Thomas Richard Robinson, van Modderfontein, district Albert, boer; baten, £42 2s. 6d.; schulden, £153 10s.; tekort, £111 7s. 6d.

31.—Gideon Michael Andries Hanekam, van Koranaerug, district Malmesbury, boer; baten, £52 15s.; schulden, £110 18s. 3d.; tekort, £58 3s. 3d.

31.—Johannes Barend Bester, M. zn., van Springfontein, district Malmesbury, opsigter; baten, £53 16s.; schulden, £107 3s. 2d.; tekort, £53 7s 2d.

31.—Johan Christian George Holmberg, vroeger van Populiers Bosch, Kaapsche Afdeeling, thans winkelier te Kaapstad; baten, £101 17s. 0½d.; schulden, £142 5s. 9½d.; tekort, £40 8s. 8¾d.

31.—Robert A. Falconer, van Ashleystraat, Kaapstad; provisionele order van sequestratie toegestaan.

ORANJE VRIJSTAAT.

Het voornaamste dat de vandaar ontvangen bladen opleveren is het volgende reisverhaal naar Witwatersrand, door Hoofdregter Reitz aan de *Express* medegedeeld:—

Daar ik onlangs de Goudvelden van Witwatersrand, met goedgunstig verlof van ZHEd. den Staatspresident bezocht, en eenige dagen aldaar doorgebragt heb, zal mogelijk eene korte beschrijving van hetgeen ik gezien en gehoord heb van eenig belang voor uwe lezers zijn, en—soo als ik wil hopen—sommigen ten nutte strekken.

Het is niet noodig u lastig te vallen met een verhaal van de reis derwaarts verder dan aan te stippen dat, gegaan zijnde over Potchefstroom en langs Gatsrand, en teruggekeerd over de "Kolenmijn," laatstgemelde weg, ofschoon voor alsnog weinig bereden, mij gebleken is verreweg de kortste, en, in vele opsigten, de beste te zijn. Van Kroonstad naar Langelaagte over de "Kolenmijn" is slechts 18 uren gaans, of 2 dagen van 9 uren elk. Ook is de drift door Vaalrivier, bij de gebouwen door de heeren Lewis en Marks gedurende den leeftijd van wijlen den heer Stow opgerigt, waarschijnlijk de veiligste ergens door de Vaal te vinden, behalve dat in geval de rivier vol wordt, men alsdan verpligt zoude zijn, daar er geen pont in de nabijheid is om zich naar Lindeque's drift, die 3 of 4 uren lager af en nabij Parijs gelegen is, te wenden.

Verder wensch ik hier in 't voorbijgaan een paar woorden aangaande Potchefstroom te zeggen. Dit dorp, met zijn prachtigen watervoorraad, fraaije tuinen en groote uitgestrektheid, was mij eene aangename verrassing, en indien—zooals men beweert—Pretoria in deze opsigten zelfs nog meer begunstigd is, dat moet de hoofdstad der Z. A. Republiek waarlijk eene schoone stad zijn. In Potchefstroom is gevestigd de Tabaks-Extract Fabriek van den heer Hendrik van der Hoven, waarvan ik—wegens de belangrijkheid er van voor onze schapenboeren—kortelijk iets wil mededeelen. Van 50 ponden tabak, tegen 2d. per pond, stookt de heer Van der Hoven een gallon van het "extract," dat verkocht wordt voor 12s. per gallon. Door bij ieder gallon extract 40 gallons water te gieten, maakt men het tabaks-extract tot gebruik gereed. Geene ondervinding van de zaak hebbende, staat het niet aan mij om over de waarde van deze fabriek als vergeleken met de ingevoerde "Scheikundige Vloeistoffen" (chemical fluids) een oordeel uit te spreken, doch ontwijfelbaar is het dat Van der Hoven's extract, door degenen die het behoorlijk beproefd hebben, verklaard wordt een afdoend middel tegen de brandziekte te zijn, terwijl het ook geheel onschadelijk voor schapen is, selfs al souden de dieren het willen drinken, iets dat met de "arsenic dips" geenszins het geval is. Als tabak-spiritus is het ook vervoerbaar tegen betrekkelijk weinig transportkosten, en verder, daar het gemaakt wordt uit een plant in het land self gekweekt, zoo verdient dit fabrikaat, indien in andere opsigten gelijkstaande met ingevoerde producten (waaraan ik niet twijfel) de warme ondersteuning van hen die begeeren dat ons land niet slechts in veeteelt, landbouw en gouddelverij, maar ook in het oprigten van eigene fabrieken vorderen moge. En toch meesten wij, tot ons leedwezen, vernemen dat om een of andere onverklaarbare reden, dit aan Zuid Afrika eigen fabrikaat nog niet naar verlangen met de uitheemsche "Vloeistof" concurreren kan.

Maar om tot Witwatersrand te komen. De Rand zelve bestaat uit een reeks heuvelen loopende West en Oost parallel met Gatsrand, die omtrent 5 mijlen ten Zuiden van Witwatersrand, zich ook in deselfde rigting uitstrekt. Witwatersrand is soowat 6,000 voet boven de zeevlakte verheven, en vormt de waterscheiding der Zuid Afrikaansche Republiek, soo als blijkt uit het feit dat boven op den Rand een fontein ontspringt waarvan één gedeelte van het water afloopt naar Vaalrivier en eindelijk in den Atlantischen Oceaan valt, terwijl het andere gedeelte afloopt naar de Limpopo, en eindelijk in den Indischen Oceaan teregt komt. Waren er niet sulke bewijzen als deze, men zoude sich moeijelijk kunnen voorstellen dat de hoogte soo groot is, want de Zuidelijke hellingen van den Rand zijn soo vlak, en men klimt er soo trapsgewijze op, dat de kruin bereikt wordt sonder dat men weet dat men soo hoog tusschen de wolken in hetland is. Bij het naderen van den top der heuvelen van Witwatersrand van de rigting van Potchefstroom is het eerste wat de opmerkzaamheid trekt de menigte van slooten die aan allkanten de zijden der heuvelen doorsnijden, en welke slooten gemaakt zijn door "prospecteer" volk om de riffen bloot te leggen. Gaande over de plaats van Struben, alwaar de Compagnie van Knight hare voornaamste eigendommen heeft, en langs de helling van den heuvelen varende komt men te Langelaagte, en een kwart uur verder Oostwaarts van laatstgemeld eigendom van het Paarl-Pretoria Syndicaat ligt Ferreira's kamp, thans bekend onder den naam van Johannesburg.

Iemand die Kimberley of Dutoitspan, vooral in de dagen toen de Diamantdelverijen pas ontstaan waren, gezien heeft, kan zich ligt een begrip vormen hoe de gouddelverskampen er uit zien, behalve dat, in plaats van de platte en treurig-uitziende omgevingen van "Diamantia" men hier de met gras bedekte hellingen, en de goed bewaterde en vruchtbare valleijen en boomgaarden van het Goudland om sich ziet.

's Winters is het—zooals men beweert—"bitter koud" op den "Rand", en waait de Noordewind op geweldige en ontmoedigende wijze, doch in den somer—en zoo als ik het ondervonden heb—is de lucht frisch en koel, en het tentenleven is dan heel aangenaam. Witwatersrand heeft een seer goeden naam voor gezondheid voor menschen en dieren, soodat het beweerd wordt dat geneesheeren aldaar niet bestaan kunnen tensij zij een oog op het hoofdrif houden en sich nu en dan met eene goede speculatie in aanspraken (of claims) behelpen.

Te Johannesburg, (ook bekend als Ferreira's Kamp,) heeft de Mijncommissaris, de heer Eloff (schoonzoon van den Staatspresident) zijn kantoor, en daar houdt ook de heer Von Brandis, —in vroegere jaren ambtenaar van desen Staat te Winburg,—zijn Landdrosthof, zijnde deze heeren bijgestaan in hunne ambtspligten door soowat 5 of 6 klerken. De Staatsinkomsten door het Gouvernement van verschillende bronnen op den "Rand" ingewonnen zullen—soo als de heer Boshoff, de Staats-Tresorier, aan een vriend van mij verklaarde—voor deze maand (Januarij) gelijkstaan met die uit Barberton, t.w., £15,000. Geen wonder dus, dat de Transvaalsche Regering reeds een batig saldo van £80,000 in de schatkist heeft! Het heeft mij zeer gespeten dat ik mijnen goeden vriend, den heer Boshoff, niet heb ontmoet, daar hij, soo als ik vernam, toen reeds weder vertrokken was, en Langlaagte, terwijl ik nog daar was per postwagen doorreisde op weg naar Kaapstad, waarheen hij op een uitstapje ging ter wille van sijne gezondheid; en het is te hopen dat de seelucht sijne krachten sal herstellen die uitgeput moeten geworden zijn door het ontvangen van al die groote sommen gelds, die soo onverwachts, en soo regt-bij-tijds in den schoot der Republiek gestort zijn geworden. De gouddragende riffen loopen, soover sij reeds doorsocht sijn, van West naar Oost langs den Rand over een uitgestrektheid van 15 tot 20 mijlen, doch waar sij beginnen en waar zij ophouden weet nog niemand te seggen.

Dese riffen bestaan uit, eerstens, het Hoofdrif, met een gemiddelde dikte op de oppervlakte, van 8 tot 12 voeten en sijn samengesteld of uit een mengsel "Conglomeraat" seer toepasselijk genaamd Amandel Banket." Het rif loopt weg in den grond met een helling van Noord naar Zuid van soowat 45 graden, soodat het voor iederen voet van diepte ook omtrent een voet op de oppervlakte suidwaarts wegslaat.

Hoever dese regelmatige helling of soo als het ook genoemd wordt "dip" maar beneden aanhoudt is voor alsnog onbekend, doch het Paarl—Pretoria Syndicaat heeft een schacht van 50 voeten diepte gemaakt, en tot die diepte altharis, blijft deselfde helling (of "dip") en deselfde "Amandel Banket" formatie altijd op voortduren.

Er zijn wel sommigen die meenen dat eindelijk dese suidwaartsche helling (of "dip") ophouden en het rif dan loodregt afloopen sal, en ook dat het "Amandel Banket" sich veranderen sal in de blaauwkwarts formatie van Barberton, doch dit sijn van die stellingen die nog op bewijs wachten. Behalve het Hoofdrif sijn er nog anderen ten suiden er van, op afstanden van 40 tot 50 voeten van het Hoofdrif gelegen en parallel met elkander en met het Hoofdrif loopende, de dikte van welke zij-riffen tusschen de 3 voeten en 6 duim beloopt. Tot nu toe sijn nog (soo ver mij bekend) geene zijriffen ten noorden van het Hoofdrif ontdekt geworden, en het is een merkwaardig feit dat niet alleen de Zuidelijke kant van het hoofdrif meer goud bevat dan de Noordelijkekant, maar in den regel sijn de sij-riffen meer van goud doordrongen dan het hoofd-rif self. Mijn indruk is dat de smallere of sij-riffen in den grond wegslaan met een kleineren hoek of helling dan het geval is met het hoofdrif, en, soude dese indruk gegrond blijken te zijn dan kan het niet anders of deze kleinere riffen moeten eindelijk het hoofdrif treffen en daarmede vereenigd worden. In dat geval sijn de sij-riffen eigenlijk niets anders dan aanwijzers (of "leaders") van het hoofdrif, en soude het feit dat se meer goud bevatten dan het hoofdrif verklaard worden door aan te nemen dat sij in werkelijkheid een gedeelte van den Zuidkant van het hoofdrif uitmaken, die door den grond op- of uitgestooten werd toen het rif oorspronkelijk in een half-gesmolten toestand gevormd werd. Dat in vuur en water behulpsaam sijn geweest in het daarstellen van het rif is, soo als ik verneem, blijkbaar hieruit, dat de door water afgeronde kwarts kiesel-klipjes of "amandels" omsloten sijn in een stof die sonder twijfel aan den invloed van sterke hitte moet onderworpen sijn geweest. Veronderstellende dat de helling (of dip) van ongeveer 45 graden aanhoudt tot diep in de ingewanden der aarde, dan spreekt het van self dat na sekeren tijd de tegenwoordige hoofdrif-aanspraken (die 150 voeten langs, of met het rif en 400 voeten over het rif loopen) uitgewerkt zullen worden, en dat het rif alsdan alleen in de zij-aanspraken "side claims" te vinden sal sijn, op eene diepte van eenige honderden voeten; en dat dit op dese wijse sal voortgaan totdat óf het rif, in plaats van schuins, wel loodregt mogt beginnen af te loopen, óf dat de diepte zoo groot worden zal (soo als het geval was met de Comstock Mijn in California) dat de onkosten van het rif te bewerken de winsten sullen overtreffen óf dat dit rif geheel ophoudt "doodloopt." Niemand schijnt eenige vrees te koesteren dat dit laatste geval zou kunnen gebeuren, doch al soude dit ook als mogelijk beschouwd worden, dan zoude er nog steeds in de riffen, soover als sij reeds onderzocht sijn door schachten genoeg amandelbanket of "conglomeraat" bestaan om het delven van goud nog voor vele jaren gaande te houden.

Alvorens mijn oordeel aangaande de vooruitsigten van Witwatersrand uit te spreken wensch ik u te herinneren dat ik ook een belang in de delverijen te Langlaagte heb verkregen, en dus in sekere mate van partijdigheid kon verdacht worden, en verder moet ik u waarschuwen dat sommige mijner vrienden mij voor iemand houden die genegen is alles van een rooskleurig oogpunt te beschouwen. Zoo mag mijne sienswijse met bijvoeging van dese twee soutgreintjes genomen worden, en u alzoo gewaarschuwd hebbende, sal ik nogtans niet aarzelen te verklaren dat ik eene zeer hooge verwachting koester omtrent de toekomst, niet alleen van den Rand, maar ook omtrent de daaromliggende gewesten en van de beide Republieken in het algemeen. Indien "te sien is te gelooven," dan seg ik, dat ofschoon het rif in rijkdom verschillen mag, naar mate het dieper of minder diep gaat, en ofschoon er selfs hier en daar sulk verschil bestaan mogt tusschen gedeelten van het rif, die even diep zijn, dat toch over het algemeen genomen, het amandelbanket als van deselfde suiker gebakken, van deselfde gehalte overal is, en deselfde proportie van goud bevatten moet. Dit is eene stelling die niet bewesen kan worden tot dat meerdere en betere machines op den Rand aan 't werken sijn, en er zullen nog 3 tot 9 maanden moeten verloopen voor dat dit het geval kan sijn. De paar kleine machines reeds te Witwatersrand aanwezig sijn soo onvoldoende en ondoelmatig ingerigt, dat kwarts die, op gewone wijse met een likschotel getoetst sijnde, 20 onsen op een ton aantoont, wanneer die naar den molen gezonden wordt slechts 1¾ onsen per ton oplevert! Zeker is het dat de thans bestaande töestellen geheel en al slecht en ongeschikt sijn om het fijne goud op te vangen, en indien "menschelijk vernuft" geen beter plan uitdenken kan om dit werk behoorlijk te doen, dan sou 't verdiende loon van sulk "vernuft" sijn, indien de Zuid-Afrikaansche Regeering het delven soude verbieden tot dat machinerie van minder belagchelijken aard uitgevonden werd. Hierbij moet ik echter melden dat men beweert dat de Muntmeester (Master of the Mint) in Engeland de tot nu bestaande moeijelijkheid hieromtrent heeft opgeheven, en dat bij door de firma Moloy & Co., een machine heeft geoctrooijeerd waardoor ieder greintje van het goud zal worden opgevangen. Zoo dese bewering blijken mogt gegrond te sijn dan moest de uitvinder van die machinie niet alleen schatrijk worden, maar soude hij bovendien ook de dankbaarheid van alle gouddelvers verdienen.

Wanneer wij van den vooruitzigt en voorspoed spreken die de Republieken te gemoet gaan, dan moet men niet uit het oog verliesen dat Witwatersrand op eenen afstand van slechts 33 mijlen van de Vaalrivier Kolenmijnen gelegen is, en dat tusschen de Goud- en de Kolenmijnen veel magnetisch ijser van de beste qualiteit en gelijkstaande met Zweedsch ijser te vinden is. De Vaalrivier selve kan op de plaats waar de schacht van de heeren Lewis en Marks staat met weinig kosten of moeite uitgeleid en gebruikt worden voor besproeijing, het drijven van machinerie en de vele andere doeleinden waartoe water gebesigd kan worden. En de schatten hierboven vermeld, sijn—soo als ik als Vrijstater verblijd ben te kunnen gelooven—niet enkel ten noorden, maar ook ten suiden der Vaalrivier in den grond geborgen.

Ik wil hier geen tafereel ophangen of geene poging doen om op de vraag te antwoorden wat de toekomst *moet* sijn van een land dat alduonuitputbare bronnen van goud, ijser, kolen en water bezit, allen gelegen binnen een omtrek van 30 mijlen. Een ieder is in staat om dese vraag voor sich selve te beantwoorden. Alreeds beginnen de vertegenwoordigers van bestaande of nog op te rigten syndicaten te praten van onzen spoorwegen te sullen maken *sonder waarborg.* Over dit onderwerp valt veel te seggen, doch dese brief is reeds te lang en ik wil dus eindigen met een versoek aan u, heer Editeur, en dat is: "Verset u nog sterker dan ooit en ten stelligste tegen eenig voorstel waardoor een enkele duim van ons grondgebied gebruikt soude kunnen worden voor het leggen van eenigen spoorweg die niet *eerst Bloemfontein direct en door middel van eene centrale lijn* soude verbinden met de groote toekomst die, naar mijne nederige beschouwing, ons in het Noorden door de Voorzienigheid wordt aangeboden.

De *Express* bevat naar aanleiding hiervan een artikel ten gunste van een Spoorweg Colesberg—Bloemfontein—Goudvelden, en zoowel daarin als elders trekt onze tijdgenoot zeer te velde tegen de Koloniën en Kolonisten, vooral tegen de Kaapstad en zelfs den daar gevestigden Bondstak. Wat dit laatste punt betreft begrijpt hij blijkbaar niet best wat men hier bedoelt.

In de *Friend* wordt melding gemaakt van de viering van het Jubelfeest der Koningin van Engeland in den Vrijstaat. Wij verbeeldden ons dat het Vrijstaatsche Jubelfeest in 1904 viel. President Brand heeft, volgens hetzelfde blad, een Ned. Geref. Kerk te Brandfort met groote plegtigheid helpen inwijden. Voorts nemen wij uit de *Express* nog de beide volgende paragrafen over:—

Een klein Kafferjongetje van Thaba 'Nchu, beschuldigd van moord, sal een voorloopig verhoor ondergaan. Met een ander klein Kaffertje vechtende, sloeg hij hem met zijn kierie, die van veel steviger allooi was dan het kleine hoofd van zijn speelmakkertje, en het dientengevolge verpletterde.

De vorige week had op Collins' plaats, nabij Bloemfontein, een ongeluk plaats dat treurige gevolgen had. Een jong mensch van 20 jaar, Meijer genaamd, en zoon van den heer A. Meijer te deser plaatse, hield sich besig met een revolver, waarvan de loop door hem in de rigting van zijne knie werd gehouden. Hij wist dat één loop geladen was, maar bij het aftrekken der verschillende loopen maakte hij een misrekening, waardoor het pistool afging en hij de kogel in zijne knie kreeg. Na verloop van seven dagen, waarin hij in beterschap scheen te zijn toegenomen, kreeg hij plotseling de klem in zijn mond, en stierf twee dagen daarna onder smartelijk lijden.

ROUGH ON PILES.—Waarom aan aambeijen lijden? Dadelijke verlichting en volkomen genesing gewaarborgd. Vraagt naar "Rough on Piles." Zekere genezing voor jeukende, bloedende of eenig soort aambeijen.

"ROUGH ON CORNS."—Vraagt naar Wells' "Rough on Corns." Spoedige verlichting, en volkomen permanente genezing. Likdoorns, wratten knobbels. Bij chemisten en droogisten.

DOCHTERS VAN ZUID AFRIKA, wenscht gij genoemd te worden wegens uwe haren, weelderig dik begroeid, op zijde gelijkende, gebruikt Hop's Haar-Herstel-middel. Dr. C. F. Juritz & Co agenten.—4dv.

REUTER'S TELEGRAMMEN.

ONDERZEESCHE TELEGRAAFDIENS.

DE VISSCHERIJ KWESTIE.

SCHIETKUNST.

SIR H. D. WOLFF TE CONSTANTINOPEL.

Ontvangen en gepubliceerd 29 *Jan.*, 11.10 *v.m.*

LONDEN, 29 JANUARIJ.—Sir James Ferguson, onder Secretaris voor Buitenlandsche Zaken, heeft in antwoord op een vraag in het Lagerhuis geantwoord dat de Regering aan het onderhandelen was met de Vereenigde Staten over de Canadische Visscherij Kwestie, en hoopte tot een vriendschappelijke regeling van den strijd te geraken. De Duitsche Regering heeft besloten 72,000 man der Duitsche Landweer op te roepen om zich in het gebruik der repeteerbuks te oefenen. Sir H. Drummond Wolff is te Constantinopel aangekomen.

DE HEER CHAMBERLAIN EN DE IERSCHE KWESTIE.

RUSLAND'S WARE KANDIDAAT.

Ontvangen en gepubliceerd 30 *Jan.* 11·5 *v.m.*

LONDEN, 30 JANUARIJ.—De heer Chamberlain heeft in een toespraak aan zijn Birminghamsche kiezers gezegd dat hij niet van plan was een politiek van dwang in Ierland te steunen, schoon wel om de gewone Wet te versterken. Hij drong aan op hereeniging van alle Liberalen en de samenwerking van alle partijen tot het regelen der Iersche kwestie. Rusland heeft er niet tegen om de kandidatuur van den Prins van Mingrelië voor die van den Prins van Leuchtenberg in te trekken.

[Het Huis van Leuchtenberg is niet Duitsch maar Fransch, daar het afstamt van Napoleon's stiefzoon Eugène Beauharnais, en is reeds lang in Rusland gevestigd. Dit melden wij, *Z. A.*, tot waarschuwing voor lezers van de *Cape Times.*]

DE HEER GOSCHEN KRIJGT EEN PLEK.

OPROER TE BELFAST.

Ontvangen en gepubliceerd 31 *Jan.* 10·35 *v.m.*

LONDEN, 31 JAN.—De heer Goschen is uitgenoodigd om voor de afdeeling St. George's Hanover Square te staan, daar het tegenwoordige lid, Lord Algernon Percy, wegens slechte gezondheid sal aftreden. Een ernstig oproer heeft te Belfast plaats gehad. Het gepeupel steenigde de politie, schoten werden gewisseld, en 50 lieden werden gearresteerd.

OVERLANDSCHE TELEGRAAFDIENST.

KAAPKOLONIE.

EEN VERGIFZAAK.

RIVERSDALE, 27 JUNIJ.—Gisteren heeft sich in het district een vergifzaak voorgedaan. Een blank meisje trachtte een Naturellenbediende te vergeven, en toen dit ontdekt werd dronk zij self het vergif (strychnine). Schoon de Districtsgeneesheer er spoedig bij was is zij nog in seer bedenkelijken toestand. De saak wordt onderzocht door den Magistraat.

EEN "HOME RULER" IN Z. AFRIKA.

PORT ELIZABETH, 29 JANUARIJ.—Den heer Barbour, M.A., werd gisteren een welkomstadres aangeboden van de hier woonachtige Ieren, waarin hij bedankt werd voor den steun door hem aan de "Home Rule" Wet van den heer Gladstone geboden. De heer Barbour gaf een uitvoerig antwoord.

GRATIE.

MALMESBURY, 29 JANUARIJ.—Van der Westhuijsen, de boer die tijdens den laatsten ommegang alhier negen maanden tronkstraf wegens aanranding bekomen heeft, heeft heden, tengevolge eener petitie, van ZExc. den Gouverneur gratie erlangd.

EEN TENTOONSTELLING.

DE CATHCARTSCHE BOERENVEREENIGING.

CATHCART, 31 JANUARIJ.—Zaturdag werd er eene bijeenkomst van de Landbouwvereeniging gehouden, toen besloten werd in Maart aanstaande eene tentoonstelling te houden. Op een talrijk bijgewoonde vergadering van boeren op Zaturdag gehouden werd besloten tot de wederoprigting van de Cathcartsche Boerenvereeniging. De heer J. Tweedie werd tot President gekozen. Zaturdag en Zondag werd hier het Avondmaal gevierd, nemende Ds. Naudé de diensten waar. De handel is levendig en de markt goed voorzien.

DIAMANTEN EN GOUD, GOUD, GOUD!

KIMBERLEY, 31 JAN.—De Standard Maatschappij heeft voor Januarij een uitdeeling van 3 p.c. verordend. De *Independent* heeft van zijn correspondent te Barberton dit telegram ontvangen: "George Maber's concessie is voorloopig door Lewis en Marks overgenomen. Zij bestaat uit 70,000 acres, met heel wat riffen er in, en waar prospecteerders met veel ingenomenheid van spreken. De heer J. X. Merriman aangekomen. De "Ironclad" en "Torpedo" blokken, onder het beheer van den heer John Dalton, lukken uitstekend. Het "Surprise" rif, thans "Miranda" genaamd, is bereikt, en toont een prachtig vooruitzigt. Het essayeren van het "Ivy" rif door de heeren Johnson, Mathey & Co., te Londen, toont dat er 10 ons 15 dw. 12 gr. per ton is. De Komati Velden sijn opengesteld. De bezigheid is over het algemeen kalm, maar er heerscht deselfde gezonde toon, en met reden, want onze heuvels sijn werkelijk doorspekt met rijkdom en nieuwe seer betalende riffen worden gedurig ontdekt. Daar het zomer is wordt er slechts op kleine schaal geprospecteerd, maar als de winter komt dan sal men wat hooren. Gezondheid te Barberton uitstekend. De hoeksteen der Ned. Gereformeerde Kerk is Zaturdag door den Landdrost gelegd, onder groote opkomst en veel geestdrift, en men teekende voor veel in. De Wesleyanen vragen naar tenders voor hun gebouw, en met de Anglikaansche en Roomsche Kerken is men reeds besig.

ORANJE VRIJSTAAT.

SIR M. CLARKE.

BLOEMFONTEIN, 29 JANUARIJ.—Sir Marshall Clarke is hier gisteren aangekomen. Hij logeert bij den President en is op weg naar Kimberley.

NATAL.

DURBANSCHE VROLIJKHEID.

DURBAN, 31 JAN.—Heden werd uitspraak gedaan in de saak tegen veertien stedelingen die beschuldigd waren van oproer in verband met den aanval op het Politie Station in December ll. Vier werden onschuldig verklaard, hebbende één een *alibi* bewesen; de rest kwam vrij met een waarschuwing. Het Hof was propvol, en de uitslag werd met luid gejuich ontvangen. Zoodra de saak over was greep het gepeupel de beschuldigden om se op een wagen te setten, waar sich ook een beeldtenis van den Magistraat bevond, geloovende men dat deze achter het voorbrengen der saak gezeten had. Na de stad in optogt te zijn doorgegaan hield de wagen stil voor de Durbansche Club, waar de Magistraat lid van is, en werd de beeldtenis in een doodkist gedaan, onder luid gejuich. Vervolgens begaf men sich met den wagen naar de Punt, waar het lijk begraven zou worden.

Z. A. REPUBLIEK.

De *Volksstem* houdt sich nog steeds besig met het gemeente-reglement van Pretoria, en het blijkt dat de verkiezing te Pretoria, schoon de heer J. F. Celliers, redacteur en eigenaar van het blad, in de stad ver bovenaan stond, nog niet is uitgemaakt daar men de stemmingen in de buitenwijken niet kent. Het belangrijkste nieuws betreft de Goudvelden. Omtrent Witwatersrand deelt een correspondent mede dat de plaatsen aldaar en in de buurt seer rijzen. Een plaats aan Kliprivier was door den heer J. B. Robinson voor £6,000 gekocht; voor 500 morgen aan Witwatersrand was £16,000 geweigerd; de heeren McLaren, Marshall en Co. hebben een deel van Doornkop en Vlakfontein voor £20,000 gekocht, £500 kontant en de rest binnen het jaar, zijnde de plaats 2,000 morgen groot; en voorloopig waren nog twee plaatsen aan Kliprivier voor £6,000 en £8,000 respectievelijk aan bewoners van Kimberley verkocht. "De Regering," zegt verder de *Volksstem*, "heeft juist het gedeelte van de plaats Braamfontein, grenzende aan Johannesburg en waarop zich het water bevindt, aangekocht voor £4,000. Dit is goed nieuws voor Johannesburg." Uit Steynsburg, Komati, wordt aan de *Volksstem* geschreven:

Het dorp ontwikkelt zich snel en zal spoedig een der grootste in Transvaal wesen. Eenigen tijd geleden was het moeilijk om onder dak te komen, maar nu is er gelegenheid te over, terwijl het *menu* van het Komati Hotel alles in Barberton in de schaduw stelt. De heeren die het Tramway-plan voorstaan zijn naar Pretoria vertrokken om van den Uitvoerenden Raad de noodige gronden onder concessie te krijgen, en ik hoop dat dit sal worden toegestaan, omdat het onmogelijk is uit de Umhlondosi Kreek de noodige kracht om te stampen te krijgen. De laatste vondst ten onzent is een silvermijn, waarvan erts tot onderzoek is opgezonden, en ofschoon dit niet precies is waarnaar wij zoeken, is het best mogelijk dat het een welkome toevoeging sal sijn bij den rijkdom van het land.

Het volgende wordt gemeld uit Eureka City, Kaapsche Goudvelden:

In de mijnsaken sijn een menigte nieuwe dingen aan het licht gekomen. De heer Vogt, van dese plaats, vroeger eigenaar van het Masonic Hotel te Barkly, had het geluk een rif te ontdekken nabij Queens rivier, hetwelk hij het Helvetia rif heeft genoemd. Vijf blokken van twaalf claims elk werden afgepend en daarin heeft de heer Vogt twee blokken verkocht voor een belangrijke som aan een Londensch syndicaat; over de andere drie wordt onderhandeld ten einde daarop eene maatschappij op te rigten. Deselfde heer heeft nog een ander rif ontdekt, welk evenwijdig loopt met het Helvetia rif, en welk rif in handen is van den heer Julius Wilson, den vertegenwoordiger van een Londensch syndicaat. Hij gaat dadelijk naar Londen om de maatschappij te vormen. Vogt ontvangt £30,000 in opbetaalde aandeelen. Het is werkelijk een goed ding, daar het kwarts sigtbaar goud houdt, en mannen van het vak verklaard hebben dat het buitengewoon goed is. De gebr. Bennett, welke voor de Phoenix Diamond Mining Company van Du Toitspan hier sijn, hebben voor hunne principalen ook een uitstekend stuk grond gekregen. Vier en twintig claims sijn door hen afgepend, het kwarts daaruit heeft sigtbaar goud. Het rif ligt ongeveer 4 mijl van Queens rivier tegenover Kalani. De heeren Bennett hebben hard gewerkt voor de Phoenix maatschappij en sullen sekerlijk goed beloond worden voor hunnen ijver.

"Desen morgen," heet het in een brief uit Middelburg, "kwam de tijding op het dorp dat de heer Stoffel Botha, diaken deser gemeente, zichzelven met een geweer heeft doodgeschoten. Men veronderstelt dat hij sich den dood van zijn vrouw heeft aangetrokken. Zondag was hij nog bij Nachtmaals-gelegenheid op het dorp, toen echter door allen die hem ontmoetten werd opgemerkt dat hij seer stil en afgetrokken was." Zekere M Tafin, vroeger Secretaris van den Swazie Koning, is naar Barberton gekomen omdat hij, in Swazieland blijvende, gevaar liep zijn kop te verliezen, hebbende hij een van 's Koning's vrouwen "gejump." "Een verschrikte delver," berigt eindelijk de *Volksstem* "geeft de volgende levendige beschrijving van een donderstorm in de Sheba-vallei: De bliksem en de donder kwamen soo dik dat men niet seggen kon welke bliksemstraal aan desen of genen donderknal behoorde."

Produktenmarkt te Port Elizabeth.

WOL.—Er komt thans weinig wol aan, en de voorraad is erg afgenomen, dus is het geen wonder dat er maar weinig op de veilingen wordt aangeboden. Op verleden Donderdag werden 49 balen van de 100 die aangeboden werden verkocht, en wel tegen vorige prijzen. De rijzing in de prijsen van wol op de Londensche verkoopingen was niet zoo groot als men verwacht had, en daarom was de aanvraag niet verbeterd, en dit leidde tot het inhouden van het grootste deel van de aangebodene wol. Het grootste partijtje bestond uit 17 balen goede heldere Uitenhaagsche sneeuwwitte wol van den heer Gubb, waarvoor een bod van 1s. 4d. van de hand werd gewezen. Drie balen wol met zaad bragten 1s. 2d. per lb. op. Voor twee kleine partijtjes werd 1s. 1d. en 1s. 3d. per lb. respectievelijk betaald. Er werd eenige goede fijne vette wol ingehouden op een bod van 6½d. per lb., en 5 balen ordinaire goede wol bragten 5½d. per lb. op. Verscheidene kleine partijtjes gingen van de hand tegen van 5½d. tot 5¾d. per lb. Eenige balen inferieure vette wol werden verkocht tegen van 3½d. tot 3¾d per lb.

ANGORAHAAR.—Er komt van dit artikel bijna niets aan, en verleden Donderdag werden maar 11 balen en 7 zakken aangeboden die allen koopers vonden. De beste twee balen bragten 10d. en 10½d. per lb. op. Voor gemengd haar werd van 8½d. tot 9½d., en voor inferieur van 6d. tot 7½d. per lb. betaald.

STRUISVEDEREN.—Er was een goede vertooning veeren, en de gewone koopers waren present. Witte en wijfjes veeren waren in goede vraag tegen de nu vastgestelde lagere prijzen, maar geen korte vederen sijn gewild, en kunnen alleen tegen lagere prijsen van de hand worden gezet. Gedurende drie dagen werden 500 tafels wol verkocht en ongeveer alleen blijft er nog te verkoopen.

Zie prijslijst:—

MAANDAG, WOENSDAG EN DONDERDAG.

Januarij 24, 25, en 25, 1887.

(PRIJZEN PER LB.)

WITTE primas (sup) ..	£8	0	0	tot	£10	0	0
„ ordin. tot goede	5	0	0	tot	7	10	0
„ eerste	3	0	0	tot	5	10	0
„ tweede	2	0	0	tot	3	0	0
„ getopte	3	0	0	tot	5	10	0
„ fancy en gevlekte	3	0	0	tot	4	10	0
WIJFJES, lichte ..	3	10	0	tot	5	10	0
„ donkere ..	3	0	0	tot	3	10	0
STAART witte ..	2	0	0	tot	2	12	0
„ gekleurde ..	1	3	0	tot	1	12	0
„ donkere ..	0	12	0	tot	0	15	0
ZWARTE: lange ..	2	10	0	tot	3	10	0
„ middelmatige	1	15	0	tot	2	0	0
„ korte	0	10	0	tot	1	15	0
VALE: lange	1	10	0	tot	2	0	0
„ middelmatige	1	0	0	tot	1	15	0
„ korte	0	7	0	tot	1	0	0
VAN JONGE VOGELS, witte	1	10	0	tot	2	0	0
„ lichte ..	0	15	0	tot	1	0	0
„ donkere ..	0	10	0	tot	0	15	0
„ kuikens	0	1	0	tot	0	13	0

Mijn reis naar Transvaal.

Diamantvelden, 25 Jan. 1887.

Heer Editeur,—Ik neem mij voor om u van tijd tot tijd mijne indrukken op reis naar Transvaal getrouw mede te deelen. Het zal geen uitvoerige geschiedenis wezen, want het publiek heeft daar weinig belang bij. Alleen het meest wetenswaardige sal ik op papier brengen.

Gij weet dat ik *een Oosterling* ben, en derhalve sal ik vooreerst iets omtrent het Oosten te seggen hebben. Het spijt mij dat ik geen rooskleurige mededeeling van mijne afdeeling geven kan. Ik woon nu 4½ jaar in het district van Oost Londen. En als ik er aan denk hoedanig de handelstoestand toen was tegen wat hij nu is, en vooral als ik de spoorwegactiviteit van het Westen vergelijk met die van het Oosten, dan moet ik seggen: *Als het Oosten niet reeds moresdood is, dan is het seer nabij zijn einde.* Op de openbare wegen ontmoet men geen enkelen transportwagen. En men moet niet vergeten dat Britsch Kaffraria—want ik heb dit hier in de eerste plaats op het oog,—in de laatste 15 jaren sijn opkomst en bloei bovenal aan het transportrijden te danken had. Dat middel van bestaan is nu gelukkig (of ongelukkig) voor altoos den nek gebroken. De wegen sijn kaal en scherp, terwijl sij vroeger zacht en stoffig waren. Ik kan mij nog goed herinneren hoe ik voor 3 à 4 jaren geleden nacht en dag moest pad geven voor de lange treinen van transportwagens. Nu ontmoette ik geen enkelen welkomen vriend die sijn koffiketeltje bij sijn wagenwiel kookt.

Maar het is niet alleen de transportwagen die een nul in het cijfer geworden is. Ook de *Oostelijke spoortrein* lijkt aan een *doodelijke teringziekte.* Ik ben van Kei Road tot Burgersdorp al langs de spoorlinie opgekomen, en ik heb mij verbaasd over de weinige treinen, de ledige wagens en het algemeene doodsche voorkomen van de geheele affaire. Ik verklaar eerlijk dat de Oost Londen-Aliwal spoorweg eene mislukking, eene niet-betalende, voor het land schadelijke lijn is. Ik twijfel of die lijn de kolen betaalt die de locomotieven verstoken. Zoudt gij ons niet, heer Editeur, in roode cijfers kunnen verklaren wat sij kost? Hoeveel sij opbrengt? Ens. Mij dunkt, dat de verlenging van den W. Spoorweg naar Kimberley, en de verbinding vooral van de Middellandsche en Westelijke lijnen den doodsteek aan den Oostelijken Spoorweg hebben toegebragt. Als er geen onverwachte ster in het Oosten opdaagt dan voorspel ik een donkere toekomst voor den O. Spoorweg. Ik ben werkelijk jammer voor de nietsdoende Statiemeesters en andere bedienden. Welk een contrast in desen wanneer men hier komt! Daar is achteruitgang, hier is voorspoed! Daar is dood; hier is leven!

Met den *handel* staat het evensoo. Te Queenstown, Sterkstroom, Molteno, Burgersdorp, overal is er eene doodsche stilte. Geloof mij, er is geen levendige handel. Met bijzondere aandacht heb ik o. a. er op gelet te *Bailey Junction,* vroeger een zeer groote handelsplek, omtrent 15 mijlen aan deze zijde van Queenstown, het vereenigingspunt van de groote wegen over Burgersdorp en Aliwal Noord respectievelijk naar de Oost Londensche haven. Dit was vroeger een mierennest van handelsgeesige. Daar is letterlijk nu niets te doen. De paar winkelklerken die er nog sijn, staan voor de deur met over elkander geslagene armen. Nu en dan komt een Kaffer om een glas of een bottel te krijgen; en dat lijkt mij alles te wesen. Zekere heer Bouwer, niet ver van daar, vertelt mij dat waar zijn plaats vroeger p.m. £20 per jaar aan uitspangeld heeft opgebragt, hij nu geen shilling in krijgt. Ik heb mij de opmerking laten ontvallen aan den tolman op de Stormbergen, dat hij voor ieder pond dat hij vroeger ontving, nu geen penny in sijn sak kreeg. En hij heeft er ja op geantwoord.

Gij kunt u niet verbeelden hoe slecht saken staan. Gij westerlingen kunt u geen idee vormen van de gedruktheid des handels in het Oosten. Hoe de handelsmannen nog bestaan, is mij een raadsel.

Onze boerenvrienden echter sijn hoopvol. Hun vee is vet. De wol brengt hun ietwat in den sak. En sij klagen niet veel.

Te *Bethulie* was mij het bouwen der *nieuwe kerk* van groot belang. Het gebouw belooft een der schoonste in den Vrijstaat te sullen sijn. 'T is een kruiskerk, met een sierlijken toren in 't front. De lengte is 100 voeten, en de toren sal even hoog komen. Wat ik in het gebouw bewonder is het sierlijke *klipwerk* der venster-, en deur-kozijnen, en het ligte topwerk. Ik sou het graag willen kant en klaar sien. Het is niet algemeen bekend dat de Bouwcommissie reeds eenmaal het geheele gebouw, fondament en al—en het fondament was op sommige plaatsen 13 voeten diep—tot den laatsten steen toe heeft laten opbreken. Eén der hoofdbouwlieden moet een aartsplatje geweest sijn. Nu is men voorzigtig. De tegenwoordige hoofdbouwmeester, Sutherland, lijkt mij een flinke kerel te wesen. Als alle Bouwcommissies van N. G. kerken in Z. Afrika souden handelen zoo als die van Bethulie, dan sou men geene gekraakte, onveilige, of ook, soo als op sekere plaatse, ingevallene kerken sien. En wat het mooiste van alles is: Als de kerk afgeleverd is, dan is sij ook BETAALD, met p.m. £2,000 over. Als de Heer mij het sou vergunnen om bij de inwijding dier kerk tegenwoordig te sijn, dan sal ik eerst een groenen kransje gaan leggen op het graf van wijlen Ds. Olivier. Och dat alle predikanten onzer Kerk toch een lesje konden gaan leeren bij het graf van dien dierbaren, ontslapen broeder! En waarom niet? Waarom moeten predikanten, want op hen vooral rust de ontzaggelijke verantwoordelijkheid, hunne gemeenten in de schuld dompelen? Ik haat het. Ik kan niet nalaten om mijn stem duizendmaal er tegen te verheffen.

Vriend, gij segt in uw courant van 22 Jan. heden door mij gelesen, dat de Vrijstaters voor als nog niet van een Spoorweglijn door hun land willen hooren. Gij hebt het mis. Ik heb met eigene ooren in het distrikt Fauresmith het tegenovergestelde vernomen. Een seer intelligente Veldkornet, Van der Merwe, heeft met vele invloedrijke mannen hoofd en hart vol van de gedachte. Hij is van plan om vergaderingen er over te houden, en memories te laten teekenen. Als de Vrijstaters niet nu sorgen voor een Spoorweglijn Colesberg — Bloemfontein — Potchefstroom, dan worden sij achter de deur geplaatst met een bord vol beentjes. Ik verwonder mij mij er over dat sij het niet kunnen insien. Om Jan Brand's motto sal toegepast worden. Ja,.... maar als het te laat is. "Er is een tijd om te waken, en een tijd om te slapen." Transvaal is ontegenzeggelijk het land van de toekomst voor ganesch Zuid Afrika. En dit behooren de Vrijstaters vooral te verstaan.

Van de *Diamantvelden* hoort gij genoeg. En daarom spreek ik er weinig over. Heden morgen was ik op de markt. Wat een gewoel! Men staat stom. Ieder artikel, en o, het getal is legio, vindt sijn kooper. En goede prijsen. Neen, hier raakt het geld nooit op. Nacht en dag wordt er gewoeld en gewerkt. Voor een paar uren geleden stond ik stil te luisteren tusschen Kimberley en Beaconsfield. 'T is als het gedruisch van den oceaan. Die de Diamantvelden niet gesien en gehoord heeft, kan er niets van verstaan.

Van daar heb ik naar de *nieuwe Hollandsche kerk te Kimberley* gaan kijken. Ik moet seggen dat ik er verliefd op ben. 'T is een fraai stuk werk: evangelisch, harmonisch, liefelijk. Het strekt de gemeente tot eer. Mogten vele geestelijke visschen aldaar gevangen worden voor het Koningrijk der Hemelen. En vooral, mogt het den hooggeachten leeraar der gemeente gelukken om, sijn kerk ten spoedigste geheel buiten schuld te sien.

Van *Kerken* gesproken: De Engelsche Episcopale kerk te Kimberley wordt opgepropt met bruine menschen. Zij sijn first class gekleed in sijde en fluweel, met witte handschoenen, en "beminnen de voorgestoelten." De Engelsche predikanten laten dit toe. Men segt dat sij verklaren dat sij minder moeite hebben met de bruinen dan met de blanken, want genen betalen beter dan desen. In de Schotsche kerk daarentegen wordt dit volstrekt niet gedoogd. Regt so. Ik sie gaarne dat het Evangelie aan de bruinen verkondigd wordt. Maar *elk op sijn plaats.* Ik kan dus het oog loopende gelijkstelling op de Diamantvelden niet goedkeuren. Soort bij soort.

Wat mij vooral hier hindert is *de Pleziertrein des Zondags.* Er loopt van Kimberley naar de Junction (Riet en Modderrivier) iederen Zondag een pleziertrein, en die keert 's avonds weer terug. Honderden en honderden ontheiligen den Sabbat daardoor. Gods heilige dag wordt op gruwzame wijze ontheiligd. Eenvoudige en

☞ ZIE OMMEZIJDE

godedienstige Afrikaners komen ook in groote verzoeking en worden verleid. Zullen wij niet met kracht onze stem er tegen verheffen? Kan Gods zegen op dit volk hier rusten als deze gruwel niet uit het midden van hen wordt weggedaan (Jes. 58: 13 en 14)? Au revoir.

HAEBJÖN.

De Nederlandsch-Zuid-Afrikaansche Vereeniging

(Haagsche omtrekken door Damas.)

In onze landpalen wordt op dit uur de klok geluid, niet om een gevaarlijken brand te helpen blusschen, maar om een weldadig vuur aan te wakkeren, dat nu nog smeult, maar welhaast—naar ik hoop—lichterlaaije zal ontvlammen. Geen gemakkelijke taak, voorwaar, in onze natte Nederlanden, waar de kruipende, walmende heibrand meer inheemsch is dan de hoog knetterende boschbrand, en wel veel rook ten hemel schijnt te moeten stijgen alvorens de vrolijkvlam zich toont in tal van vurige pluimen;—geen gemakkelijke taak voor het Bestuur der Nederlandsch-Zuid-Afrikaansche Vereeniging, dat zóó lang en zóó hard de klok wil luiden totdat heel het volk bijeenloopt, de brandstof aandraagt om het vuur te voeden en te vergrooten!

Maar de mannen die ondernomen hebben de kleine vonk te ontgloeijen, welke nog onder de asch der tijden gloort in het Hollandsche hart, en die tot hunne landgenooten nog durven spreken van Holland's glorie, en van zijne vlag, en van zijne dappere zonen in verre, overzeesche gewesten, ze zullen dit maal niet alleen blijven staan met het schrale bewustzijn hunnen pligt te hebben gedaan en niet te zijn verhoord. Het zal eindelijk in den lande gevoeld worden dat reeds te lang is getalmd en getoefd; en de poging krachtig moet worden gesteund om, tot hooger eer en meerder welvaart van Europeesche en Afrikaansche Hollanders beiden, de gescheidene stamgenooten weer tot elkander te brengen, op den grond slag van wederzijdsche achting, van gemeenschappelijke belangen en van oude liefde, die niet roest.

Ware het anders, en bleve ook nu weer de stem der Vereeniging als die eener roepende in de steden en polders, dan zou het zijn om te wanhopen aan de eigen toekomst, bij zooveel verguizing van 't eigen verleden!

Daarom, alle man aan het klokkekoord, alsof we nog in den goeden ouden tijd leefden en er een Haagschen kermiskoek mede konden verdienen! De "Gids" gaf reeds het sein, jong en voortvarend als immer.

Het verslag der Nederlandsch-Zuid-Afrikaansche Vereeniging over 1885—86 vermeldt zonder veel ombaal van woorden wat reeds gedaan is, en wat nog gedaan wordt in de rigting der statuten. Met uitbreiding zelfs van het aldaar omschreven doel, strekt de Vereeniging hare bemoeijingen uit op intellectueel zoowel als op stoffelijk gebied. Haar in die bemoeijingen een oogenblik te volgen moge den lezer aangenaam zijn, ook waar ze dikwijls, uit den aard der taak, slechts konden dienen tot inlichting en advies.

De pogingen in stoffelijke rigting bleven zich vooralsnog geheel op financieel terrein bewegen. Aan het openen en ontwikkelen in Zuid Afrika van nieuwe bronnen voor landbouw, nijverheid en andere materiëele belangen, gelijk de Vereeniging zich dat bij hare oprigting had voorgesteld, kon nog vooreerst wel niet worden gedacht. Dergelijk openen en ontwikkelen blijkt in de ondervinding gewoonlijk bezwaarlijker dan bij den aanvang vermoed wordt. De ontginning van nijverheidsbronnen in een weinig bevolkt land, waar de vervoermiddelen nog uiterst gebrekkig zijn, kan onmogelijk worden geïmproviseerd, gelijk de ervaring ons trouwens geleerd heeft op Sumatra, Borneo en zoo vele andere rijke eilanden van onzen Oost-Indischen Archipel,—tensij dan grootere kapitalen en meer invloed aan de ondernemers ten dienste staan, dan bij de Vereeniging het geval was. Men denkt in Europa veelal dat elke industrie, welke hier bloeit en in Afrika nog niet bestaat, slechts daarheen behoeft overgebragt te worden om er schatten af te werpen.—Geen stoommeelfabriek te Bloemfontein? Fluks eene machine uitgezonden en een molen gebouwd. Maar het stoomwerktuig kon, bij een ernstig gebrek, ter plaatse niet voldoende hersteld worden, en de eerste stoommeelfabriek werd de eerste Bloemfonteinsche ruine!—Geen bierbrouwerij te Pretoria, waar het bier zoo duur en slecht is, en de dorst zoo groot? Terstond eene bierbrouwerij opgerigt, die — geen vijf jaren stand hield. Hoe vele van die industriën en van die industrieelen zijn niet in Zuid-Afrika te gronde gegaan, uit ligtvaardigheid, uit gebrek vooral aan volkomen kennis van de toestanden des lands?—Evenzoo ging het daar met de veeteelt. Een jong Hollander huwde in de Transvaal de dochter van een schatrijken Afrikaander, die als bruidschat eene groote uitgestrektheid lands en ettelijke duizende schapen meegaf. De jonge echtgenoot dacht die schapen ten minste al op het droogе te hebben en te houden, toen de winter ze in een zomerveld verraste en het arme vee ermeedogend tot zich nam. Het is dus om vele redenen goed gezien van de zijde der Vereeniging om Transvaalschen landbouw en Transvaalsche nijverheid nog voorloopig op een eerbiedigen afstand te blijven aanschouwen.

Op handelsgebied heeft zij de pogingen der Maatschappij tot bevordering der Handelsbetrekkingen tusschen Nederland en Zuid-Afrika, strekkende om haar maatschappelijk kapitaal uit te breiden, kunnen ondersteunen. Dat is een stap op den goeden weg, alhoewel groote uitkomsten slechts dan te wachten zijn wanneer de beide Hollandsche Republieken zich in het bezit zullen vinden van een vrijen handelsweg naar zee. Het is mij niet bekend in hoeverre de genoemde maatschappij ook met de Engelsche Kaapkolonien handel drijft, waarbij zij dan toch wel moeijelijk de concurrentie zal kunnen volhouden met den goed geöutilleerden en reeds tot het uiterste opgevoerden Engelschen handel aldaar—maar zeker komt het mij voor dat de commerciëele betrekkingen tusschen Holland en de Vrije Staten van Zuid-Afrika slechts dan geheel hunne beteekenis zullen verkrijgen wanneer de spoorwegverbinding tusschen de Portugeesche Delagoabaai en het binnenland zal zijn tot stand gebragt. Een ieder die de Zuid-Afrikaansche toestanden op de plaats zelve heeft onderzocht moet weten dat de groote, alles beheerschende zaak voor de Hollandsche Republieken, voor hunne onafhankelijkheid, voor hunne welvaart, voor hun hernieuwd verband met Nederland, is en blijft: een spoorweg naar de zee, over niet-Engelsch gebied, en zoo mogelijk gebouwd met Hollandsch geld. Die overtuiging kan niet diep genoeg gevestigd worden in het gemoed van hen die het wel meenen met onze verre stamgenooten, en het staat bij mij vast dat de man, de groote man, die dat werk zal weten te beginnen en te voltooijen, een onschatbaren dienst zal bewezen hebben aan de twee jonge Gemeenebesten en aan zijn oude Vaderland.

Zoo intusschen de berigten in de bladen juist zijn, schijnt de handel in Noord-Duitschland en in Zwitserland zich reeds nu te willen aangorden om in het binnenland, en bepaaldelijk in de Transvaal, een nieuw commerciëel gebied te scheppen voor zijn kapitalen, en alzoo meer vertrouwen in Zuid-Afrikaansche zaken te toonen dan hier te lande te bespeuren valt. De Hollandsche handel wake toch dat hij niet wachte totdat het te laat is, maar voor zijn eigen bedrijf een gebied beware, waarop hij om goede redenen aanspraak mag maken. Zijne voorzigtigheid verschalke hier zijne ondernemingszucht niet, al blijft groote voorzigtigheid den handelaar in Zuid-Afrika ten zeerste aanbevolen.

Nog in eene andere financiëele transactie vond de Nederlandsch-Zuid-Afrikaansche Vereeniging gelegenheid hare medewerking te verleenen, en wel bij gelegenheid der onderhandelingen over eene door de Transvaal te Amsterdam gesloten leening van een half millioen gulden, welke ruim volteekend werd; terwijl ten slotte eene poging om eene geprivilegiëerde bank te Pretoria in het leven te roepen moreel door haar werd gesteund.

Men ziet het, 't begin was moeijelijk en bescheiden, maar men vergete daarbij niet dat de middelen waarmede gewerkt moest worden onbescheiden klein waren, en dat hier de fout alleen aan ons ligt. Dit verklaar ik met te meer vrijmoedigheid, nu het reeds twee weken geleden is dat ik mij als lid der Vereeniging liet inschrijven, en mijn eersten jaarlijkschen driegulden offerde op het altaar van het Afrikaanderdom. Het offer is gering; de zaak is nuttig; die nu een graintje moed heeft doe evenzoo!

Zoo intusschen het geldelijk onvermogen, of liever de weinig breede financieële basis waarop de Vereeniging gevestigd is, aan deze niet toestond op stoffelijk gebied groote dingen te verrigten,—op intellectueel terrein wist zij 'te woekeren met de verstandelijke vermogens harer Bestuursleden. Het is verkwikkend te lezen hoe dezen met onverdroten ijver en groote kennis van zaken de kwestie der beschaving en van het onderwijs ter hand namen, en reeds dadelijk zoodanige maatregelen beraamden of ten uitvoer bragten als het meest geschikt schenen om in Zuid-Afrika de gapingen aan te vullen, welke daar, ook in dat opzigt, nog zoo groot zijn.

In de eerste plaats werd, op het voetspoor van de Maatschappij der Nederlandsche Letterkunde te Leijden—wier ijver in deze ten zeerste gewaardeerd werd—eene oproeping gedaan door het bestuurslid professor Spruijt, ten einde hem in staat te stellen de zoo welkome toezendingen van boeken naar de Afrikaansche dorpsbibliotheken voort te zetten. Ditmaal werd de stem van den warmen Boerenvriend gehoord, en kon hij althans voor een deel aan de aanvragen der leergierigen voldoen. Het belang van zoodanigen gestadigen toevoer van Hollandsche boeken valt in het oog. De algemeene beschaving, maar ook de instandhouding en de versterking van het Hollandsch element, wordt daardoor krachtig bevorderd. Dat is te meer noodzakelijk, waar van de andere zijde sterk propaganda wordt gemaakt voor de Engelsche taal en tengevolge van den ijver van dien kant ten toon gespreid, in vele dorpsleeskabinetten bijna uitsluitend Engelsche boeken ter lezing liggen. Zoo althans was het in mijn tijd te Bloemfontein, wanneer ik in het zieken leeskabinet—dat vo komen op een sardineublik geleek—bij eene hitte van ongelooflijk veel graden, mij versterken kon aan de romans van Ouida of in slaap vallen bij de artikelen van het Cornhill Magazine, maar slechts zelden een Hollandsch boek in handen kreeg dat me wakker hield;—ook wel, helaas, omdat de uitgewonnen landgenooten bijster weinig lezen in dat warme, warme land. Een ieder dus zende van zijn overvloed aan den hoogleeraar Spruijt die, blijkens het verslag, nog altijd toezendingen aanneemt. En alhoewel ik mij nu stiptelijk wil houden aan de statuten der Vereeniging, en "elk streven uitsluiten om op de zedelijke of godedienstige gesteldheid der bevolking invloed uit te oefenen," mag ik hier wel bijvoegen dat een "goed boek"—zoo mogelijk zelfs een "innig boek"—den Afrikaanschen lezer het meest welkom zal zijn.

Ook op het gebied van schoolonderwijs, zoowel lager als hooger, werd krachtig door het Bestuur gewerkt. Toen het bleek toch dat in Zuid-Afrika de behoefte zich deed gevoelen aan goede schoolboeken, in de Hollandsche taal geschreven, doch berekend voor de toestanden aldaar—omdat, bij het rekenen, de aardrijkskunde en de geschiedenis, onze leerboeken niet bruikbaar zijn wegens verschil in de maten, munten en gewigten en in de hoofdzakelijk te onderwijzen gedeelten van geographie en geschiedenis—zette het Bestuur zich dadelijk aan het werk en droeg de samenstelling van nieuwe schoolboeken aan daartoe bekwame mannen op, terwijl de manuscripten nog naar Pretoria zouden gezonden worden ter beoordeeling eener commissie ad hoc. *

Nog een besluit werd door het Bestuur der Nederlandsch Zuid-Afrikaansche Vereeniging genomen, een verstandig, maar ook een kloek besluit. Te Pretoria, dan, bestaat een zoogenaamde "Opleidingsschool," de eenige staatsschool in de Zuid-Afrikaansche Republiek, en deze heeft met vele bezwaren te kampen wegens de gebrekkige voorbereiding van de meesten harer leerlingen. Zij is eigenlijk bestemd voor het onderwijs dat hier op scholen voor meer uitgebreid lager of middelbaar onderwijs en in de lagere klassen der Gymnasia gegeven wordt, maar dikwijls blijkt het noodig met gewoon lager onderwijs in te halen wat bij de vroegere opleiding der leerlingen verzuimd werd.

Nu, me dunkt, ik zie dat voor me. Nog herinner ik me levendig hoe ik, bij een bezoek aan een beschaafde boerenfamilie gebragt, de oudste dochter des huizes hoorde verklaren dat zij niet meer naar de dameschool terugkeerde omdat de rigting van het daar gegeven onderwijs haar niet beviel. "Nou zoetjes, zeide ze, as ek ver die ou perde zê: "PAARDEN, KOMT HIER! dan kom m e die perde nie, want, mijn magtig, hulle kan nie die taal verstaan nie!"—Dat was een leelijk geval; want, wat heeft men dan aan conversatie?

Maar de ijverige direkteur der opleidingsschool is voor geen klein gerucht vervaard, en hoopt door de verbinding aan zijne inrigting van eene lagere school meer zin te geven in—en aan zijn middelbaar onderwijs.

En het kloeke Bestuur, 't welk over niet veel meer dan *f* 1,000 's jaars te beschikken had, maar overwoog dat deze ondersteuning der eenige Hollandsche jongensschool in de hoofdplaats van de Transvaal geheel op haren weg lag, besloot aan de algemeene vergadering der leden het voorstel te doen alle kosten van uitzending en verblijf voor rekening der Vereeniging te nemen. Sedert September is thans een onderwijzer in haar naam te Pretoria werkzaam. Dat is eene daad, die meer zegt dan duizend woorden.

Zelfs op het gebied van hooger onderwijs heeft de Vereeniging, in wier Bestuur zoo menig professor zitting heeft, een eersten stap gedaan. Nadat toch, ook op aandrang der Transvaalsche deputatie, het bijwonen van ons universitair onderwijs weder mogelijk was gemaakt voor de jongelieden die in Zuid-Afrika hunne eerste opvoeding genoten hadden, werd tot het oprigten van een studiefonds besloten, met beurzen van hoogstens *f* 1,000 's jaar. Vroeger—ruim twintig jaar geleden—studeerde nog te Leijden een twaalftal Afrikaanders in de medicijnen, de theologie en de regtsgeleerdheid. Ik zag er daarvan terug, zoowel in de Kaapkolonie als in den Oranje-Vrijstaat, als regter, als dokter, als predikant; en nu behoeft het wel geen betoog dat de vervulling der hoogste rangen in de maatschappij door kweekelingen eener Nederlandsche hoogeschool van uiterst gunstigen invloed moet zijn op het naauwer toehalen van den nieuwen band tusschen de stamgenooten. Ook in dit opzigt heeft de Vereeniging te regt begrepen dat zij het uiterste moet beproeven, om de Afrikaansche jongelieden te onttrekken aan den Engelschen invloed, en hen weder te gewennen naar Holland op te zien als naar de bakermat van hun Volk. Zoo mogen dan de Afrikaanders, van een gastvrije ontvangst verzekerd, zich weder in grooten getale werpen in de armen der Alma Mater! En zijn er onder hen die het misschien niet ver in het Grieksch hebben gebragt, dat zij zich daarom toch niet verontrusten: het Grieksch schijnt hier op zijn laatste beenen te loopen!

Geen overdreven eigendunk, geen onberedeneerde nationale trots leidt de Nederlandsch-Zuid-Afrikaansche Vereeniging in hare pogingen om de bevolking van Kaapkolonie en Republieken nader te brengen tot het moederland. Zij beseft dat, zal zich eene eigenaardige beschaving bij de Afrikaanders ontwikkelen, die zich veel meer moet aansluiten bij de Nederlandsche dan bij de Engelsche. Zij weet dat de traditie in Afrika eene Hollandsche is, en dat het goede land feitelijk veel meer toebehoort aan de opgezeten Boeren, dan aan den gaanden en komenden Britschen handelaar.

Daarom acht zij hare taak schoon en vaderlandlievend; daarom rekent zij op de toetreding en den steun harer landgenooten. En de Hollandsche zonen, ver in het Zuiden, hebben het op de slagvelden van 1881, bij Langnek en bij Spitskop, dubbel en dwars aan hunne oudere broeders verdiend, dat zij hier met open armen ontvangen worden, en daarginder, in hunnen strijd om het bestaan, krachtig bijgesprongen door de loten van denzelfden stam.

* Een afschrift houde men hier, want een *unicum* zóó ver te zenden is wat gewaagd.

Brandewijnketels.

VAN 1 TOT 8 HALFAMEN, gemaakt volgens order en gerepareerd op de kortste Kennisgeving.

SLANGEN van het beste TIN, van iedere grootte.

POMPEN gerepareerd.

Alle soorten KOPERWERK, tegen laagste prijzen voor kontant.

J. DUFFETT,
BLIK- EN KOPERSLAGER,
21 BURGSTRAAT,
KAAPSTAD.

AAN GRAANBOEREN.

De Commercieele Assurantiemaatschappij, Beperkt, van Kaapstad,

(KAPITAAL £250,000),

VERASSUREERT Graan- en Hooimijten, Woonhuizen, Vee en Boerderijgereedschappen tegen Brandschade, tegen voordeelige voorwaarden.

Voor Voorstellen en Koers doe aanzoek bij

AGENTEN:

LINDENBERG & DREYER, Durbanville.
BRODZIACK & Co., Malmesbury.
S. J. VAN DER SPUY, Paarl.
STEPHAN BROS., Roode Baai en St. Helena Baai.
H. A. FAGAN, Tulbagh.
BAUMANN & Co., Ceres.
J. H. WALKER, Stellenbosch.
E. C. EMMETT, Swellendam.
C. J. N. DEMPERS, Caledon.
J. DANVERS & Co., Bredasdorp.

Boeren en andere Personen kunnen ook verassureerd worden tegen evens- en Ligchaamsongelukken tegen schappelijke Koers van betaling.

A. W. BROOKE SMITH, Secretaris.

MEUBELEN MEUBELEN MEUBELEN

DE GROOTSTE VOORRAAD IN ZUID AFRIKA, SUPERIEUR KOLONIAAL GEMAAKTEN

De beste waarde voor het geld in de Kolonie.

D. ISAACS & Co.

VOORKAMER SETS—Elegantie en Sterkte Vereenigd

D. ISAACS & Co.

ZETKAMER SETS—Massief en Substantieel.

D. ISAACS & Co.

SLAAPKAMER SETS—Van verschillende Houtsoorten en Patronen.

D. ISAACS & Co.

LEDEKANTEN—Onvergelijkelijk in qualiteit en Prijs.

D. ISAACS & Co.

TAPIJTEN—Axminster, Brusselsche, Tapijtwerk, Kidderminster enz., de laatste Modes en Kleuren.

D. ISAACS & Co

OVERTREKSELS VOOR MEUBELEN—Zijden, met figuren, Tapijtwerk, Cretonnes, Repps, Pluis, enz. de Nieuwste Patronen.

D. ISAACS & Co.

Het Goedkoopste Handelshuis voor Meubilair, IJzerwerk, Porcelein Goed, Aardewerk, Glaswerk, Messenwaren, Pleetwaren en alle andere Huishoudelijke Benoodigdheden.

D. ISAACS & Co.

Alle Artikelen zijn in duidelijke Cijfers gemerkt tegen Netto Prijzen, voor Contant.

VERTOONKAMERS:

86, 88, 90 en 92 Langemarktstraat, Kaapstad.

Geïllustreerde Catalogus en Prijslijst worden op aanvraag postvrij toegezonden.

AAMBEIJEN POEDER.

HET succes dat tot hiertoe gepaard ging met het gebruik van bovengenoemde Medicijn, heeft den Eigenaar, den Heer C. H. BÖSENBERG, er toe gebragt dezelve meer prominent voor de aandacht van het Publiek te brengen; het werd in vele gevallen bewezen een zeer krachtig middel te zijn tegen deze zoo algemeen heerschende ziekte, die aangeduid wordt door hoofdpijn, kortzigtigheid, drukking op de oogen, angst, duizeligheid, gebrek aan geestkracht, onregelmatigheid in het bloed, pijn in de lenden en verstopping.

De bijzondere eigenschappen van dit Poeder om het bloed te verdunnen en een vrijen bloedsomloop te bevorderen, om de werking der ingewanden te prikkelen en te regelen, en ze te zuiveren van slijmerige en scherpe stoffen, nemen de onaangename uitwerkselen weg en genezen de ziekte. Het zal ook zeer heilzaam bevonden worden wanneer het gebruikt wordt als bovengemelde voorteekenen, de voorloopers van RHUMATISCHE JICHT zich voordoen, en ook bij drukking op de borst, droogheid, jeuken en chronische aandoeningen van de huid, en bij waterzucht, meer bijzonder wanneer deze uit onderdrukte uitwaseming voortkomt.

Als een huismiddel bij verstopping kan het veilig worden aanbevolen, alsmede voor de behandeling van uitslag bij kinderen.

Volle bijzonderheden vergezellen elken Bottel. Prijs 2s.; per Post 2s. 6d

BEREID DOOR DEN EENIGEN EIGENAAR

C. H. BÖSENBERG, Chemist en Droogist, hoek van Bree- en Korte marktstraten, Kaapstad.

N.B.—Dit geneesmiddel is bereid in den vorm van een Poeder, zoodat het voor altijd kan gehouden worden, zonder deszelfs eigenschappen te verliezen; een voordeel dat andere mengsels niet bezitten.

UNION LINIE
KONINKLIJKE MAILDIENST

UNION STOOMBOOTMAATSCHAPPIJ (BEPERKT).

DE Mailbooten der Maatschappij vertrekken van Kaapstad naar **Engeland, Via Madeira**, om den anderen Woensdag te 4 uur n.m., te **St Helena** en **Ascension** als onder aanleggende.

VOOR ENGELAND.

"PRETORIA," Kapt. OWEN, 9 Februarij, via St. Helena, Asc. en Madeira.
"ATHENIAN," Kapt. BAINBRIGDE, 23 Feb., via Madeira alleen.
"SPARTAN," Kapt. WAIT, 9 Maart, via St. Helena en Madeira.
"TARTAR," Kapt. TRAVERS, 23 Maart, via Madeira alleen.

RETOURKAARTJES naar ENGELAND, gangbaar voor Zes Maanden, worden uitgereikt tegen een vermindering van 10 percent op den Dubbelen Passageprijs.

RETOURKAARTJES voor HAVENS langs de KUST worden uitgereikt voor de terugreis binnen Drie Maanden per de Union of de Castle Maatschappij Stoombooten.

Voor Vracht of Passage doe men aanzoek aan de Kantoren van de Maatschappij, Adderleystraat.

THOS. E. FULLER,
Algemeene Bestierder voor Z. Afrika

ISAAC HORAK DE VILLIERS
PROCUREUR, NOTARIS PUBLIEK
Conveyancer en Gezworen Translateur
BIJ 'T HOOG GEREGTSHOF.

Kantoor: No. 19, ADDERLEYSTRAAT KAAPSTAD.

ANTH. M. DE WITT
ARCHITECT, ENZ.
Kantoor, CREEWS' GEBOUWEN,
KAAPSTAD.

ZUID-AFRIKAANSCHE KONINKLIJKE MAILDIENST

De "Castle Mail Packets" Maatschappij

DE Stoombooten dezer Linie vertrekken van Kaapstad naar **Londen** om den anderen Woensdag, via **Madeira** en **Plymouth**, te **Sint Helena** en **Ascencion** aanleggende op bepaalde tusschentijden.

Februarij 2.—"GRANTULLY CASTLE," Kapt. C. H. YOUNG, via Lissabon.
Februarij 16.—"NORHAM CASTLE," Kapt. A. WINCHESTER, via St. Helena.

Voor vracht of passage vervoege men zich bij de Agentuur van de CASTLE MAILBOOT MAATSCHAPPIJ (Beperkt).

Kaapsch Maaksel Stevels en Schoenen,

VOOR

Stijl, Duurzaamheid en Goedkoopte,

ALLEEN VERKRIJGBAAR IN DEN

Schoenen Winkel

VAN DE

WESTELIJKE LOOIMAATSCHAPPIJ

5, PLEINSTRAAT.

J. S. HOOGENDOORN,
AANSPREKER, ENZ.

BEGRAFENISSEN aangenomen, Doodkisten, Lijkkoets en Rouwkoetsen gereed, in den kortst mogelijken tijd en tegen den billijksten prijs.

Rozestraat, Kaapstad.

Malmesbury Executeurskamer.

In den Insolventen Boedel van MICHIEL ADRIAAN HOFFMAN, Sr.

DE ONDERGETEEKENDE ZAL

OP VRIJDAG, 4 FEBRUARIJ E.K.,

TER PLAATSE ZELVE, TE

MALMESBURY,

PUBLIEK DOEN VERKOOPEN,

Alle Baten tot dezen Boedel behoorende, bestaande in

VASTGOED:

1. ZEKER ERF, gemerkt A, met de daaropstaande Gebouwen, als: TWEE aan elkander verbonden WOONHUIZEN, met Stalling, onder Stroo Dak. De Huizen hebben elk afzonderlijk de benoodi de gemakken en zijn in goede orde van reparatie. Het Erf is van een Put voorzien, met standhoudend Water en heeft een zeer vruchtbaar Stuk Tuin grond langs de Rivier.

2. ZEKER ERF, gemerkt B, met de daaropstaande Gebouwen, als: 2 aan elkander verbonden WOONHUIZEN, onder Stroo Dak. Een AFZONDERLIJK GEBOUW onder IJzeren Dak, voor Stal en Wagenhuis dienende, terwijl hetgeen van bovengemeld Erf A gemeld is ook op Erf B van toepassing is.

Beide deze Erven zijn gelegen aan de Zuidoost zijde van Malmesbury, aan de overzijde der Dieprivier.

3. EEN ERF, gelegen bij den ingang van Malmesbury, langs den Paarlschen Weg, bevattende TWEE aan elkander gebouwde WOONHUIZEN, onder Stroo Dak. Een AFZONDERLIJK staand WOONHUIS en een groote goed omheinde KRAAL, geschikt tot het houden van Verkoopingen, of, zooals nu geschiedt, tot Schutting van Vee.

Ook deze Gebouwen zijn wel onderhouden en hebben door hunne ligging alle vrijheid in de omgeving.

VERDER:

DE LOSSE GOEDEREN, als 1 Paard, 1 Open Wagen, 1 Schotsche Kar, 1 Open Kar, 1 Ploeg, Tuigen, Zwingels, Kettings en een zekere hoeveelheid HUISRAAD, die op den dag der Verkooping zal aangeboden worden.

B. WETHMAR, Eenig Curator.

Malmesbury, 10 Januarij 1887.

J. W. MOORREES, Jr. en Co., Afslagers.

FAMILIE ROUWGOED.

Nieuwe Zwarte Tabberts Materialen. Modische Stroo en Modewaren Hoeden en Hoedjes, laatste Patroonen. Nieuwste Modewaren en Tabberts Opmaaksels. Versierselen. "Drops." Gespen, enz. Rijke Ottomansche Zijde. "Grosgrains" en "Failles." Florence, Swede en Taffeta Handschoenen. 4 tot 20 Knoopen in lengte. Picot rand, Linten en Fluweel. Zwarte Zijde en gesponnen Kousenwaren. Elk artikel in Familie en complimentair Rouwgoed voorhanden bij

THORNE, STUTTAFORD & Co.

JAMES ROBERTSON,

BIEDT TE KOOP AAN TEGEN LAGE PRIJZEN

LOODEN PIJPEN, ½ tot 2 duim
GESLAGEN IJZEREN PIJPEN, ⅜ tot 2 duim
GEGOTEN PIJPEN, tot 6 duim, AARDEN PIJPEN tot 12 duim
DAM SLUIZEN, "Centrifugale" Pompen
KRUIWAGENS, WIJNGAARD SCHOFFELS
SIKKELS, ZEISEN.

ALSOOK,

BRANDRAM'S BLOEM VAN ZWAVEL,
IN 'T GROOT EN KLEIN.

IJzer- en Hardewaren Pakhuizen,
PLEINSTRAAT, KAAPSTAD

GEORGE FINDLAY & CO.,

BIEDEN NU AAN

TEGEN VERMINDERDE PRIJZEN:

BRANDRAM'S BB BLOEM VAN ZWAVEL,

WINGERD SCHOFFELS, Spuiten
CRADLE ZEISEN, Sikkels
VELD- en TUINHEKKEN
BLADKOPER, Geel do.
KOPEREN KETELS, Hoofden en Bodems
GEEL KOPER SOLDEERSEL, BLIK
ROTSZOUT, voor Vee
SCHAAPSCHAREN, Struisveer-Scharen
McDOUGALL'S SCHAPENDIP
DAMSCHRAPERS, Pijpen voor Dammen
SLUISKRANEN, voor Dammen
REUZEL OLIE, Verf, Olie, Oliefolie
GEMENGDE VERF, gereed ten gebruike
WIJNPOMPEN, Gomelastieken Pijpen.

IJzerpakhuis, 15 Gravestraat, Kaapstad.

A. Fergusson & Co.'s BREADALBAE Highland Whiskey

Robertsons's Scotsche Whiskey en andere welbekende merken

Calcutta Produkten van iedere soort, waaronder Olie, Zakken, Tamarinden, Rijst, Salpeter, enz., enz.

Keurig assortiment Cigaren

Klappertjes

Brandram's beste B.B. Bloem van Zwavel

Vol assortiment Oliewaren.

J. G. STEIJTLER & CO.

WORCESTER LANDBOUW GENOOTSCHAP.

DE DERDE JAARLIJKSCHE TENTOONSTELLING van het bovenstaande Genootschap zal plaats vinden te WORCESTER, op WOENSDAG, den 2den MAART AANST. 1887.

J. W. H. MEIRING, Jr., Secretaris.

KENNISGEVING No. 184, 1886.

Kaapstad, 24 November 1886.

OVEREENKOMSTIG Wet No. 14 van 1878, geschiedt bij deze kennisgeving, dat de volgende Stukken Kroonland, gelegen in de Kaapsche Afdeeling, zullen worden te koop aangeboden op Erfpacht, per Publieke Veiling, vóór het Kantoor van den Civielen Commissaris, te Kaapstad, ten 10 ure v.m., op WOENSDAG, 16 MAART 1887.

De Kaarten en Algemeene Koopkondities liggen ter bezigtiging aan het Kantoor van den Landmeter-Generaal, en van den Civielen Commissaris te Kaapstad.

H. R. HORNE,
Civiele Commissaris van de Kaapsche Afdeeling.

KAAPSCHE AFDEELING.

Perceel No. 6,671. Een Stuk Grond, gelegen in de Kaapsche Afdeeling, genaamd Perceel 2, tusschen den 8sten en den 9den Mijlsteen, groot 10 morgen 400 vierkante roeden, begrensd ten Noorden door den Maitlandschen Weg, ten Zuiden door den Wellingtonschen Spoorweg, ten Oosten door Perceel No 1, ten Westen door gereserveerden Grond. Inzet Erfpacht, 10s. Kosten van Opmeting enz., £7 10s. 6d. Grondbrief £1 12s. 3d.

Veldkornetschap Diep Rivier, nabij Zandvlei.

Perceel No. 5,328, genaamd Perceel No. 40, nabij Zandvlei, groot 20 morgen, begrensd ten Noorden door Perceel 39, ten Zuiden door Perceel 41, ten Oosten door Gouvernementsgrond, ten Westen door een Weg. Inzet Erfpacht £2 5s. 0d. Kosten van Opmeting, enz. £10 0s. 0d.; Grondbrief £1 12s. 3d.

Perceel No. 5,329, genaamd Perceel No. 41, nabij Zandvlei, groot 20 morgen, begrensd ten Noorden door Perceel No. 40, ten Zuiden door Perceel No. 42, ten Oosten door Gouvernementsgrond, ten Westen door een Weg. Inzet Erfpacht, £2 5s. 0d.; Kosten van Opmeting enz., £10 0s. 0d.; Grondbrief £1 12s. 3d.

Perceel No. 5,335, genaamd Perceel No. 47, nabij Zandvlei, groot 20 morgen, begrensd ten Noorden door Perceel No. 44, ten Zuiden door Gouvernementsgrond, ten Oosten door Gouvernementsgrond, ten Westen door een Weg. Inzet Erfpacht, £2 5s. 0d.; Kosten van Opmeting enz., £10 10s. 0d.; Grondbrief £1 12s. 3d.

Veldkornetsshap Tijgerberg annex Stikland.

Perceel No. 6,2.0, genaamd Perceel No 48, annex Stikland, groot 2 morgen 355 vierkante roeden, begrensd ten Noord-Oosten door den Maitlandsche Weg, ten Zuiden door een "Loop" Spoorweglijn, ten Zuid-Westen door Grond annex Kassels Vallei, ten Noord Westen door een Weg. Inzet Erfpacht £1 10s. 0d.; Kosten van Opmeting enz. £8 8s. 0d.; Grondbrief £1 12s. 3d.

RHEUMATICURO

Het Groote Zuid Afrikaansche Middel tegen Jicht, Rheumatiek en Rheumatische Jicht, dat nooit feilt, en ook een zeker geneesmiddel is tegen Rheumatische Koorts, Rheumatische Hoofdpijn, Heup- en Lendenjicht en Zinkings.

Het volgende Getuigschrift is uit honderden andere uitgezocht:—

Steynsburg, 25 Jan. 1866.

Waarde Heer,—Negen maanden geleden heb ik per brief van de goede uitwerking van "Rheumaticuro" getuigd. Ik ben 60 jaar en heb 23 jaar lang geleden aan Chronische Asthma en Rheumatiek, en heb hulp gezocht bij vele Geneesheeren en alles zonder baat beproefd, en had alle vertrouwen verloren in menschelijke hulp in mijn geval, tot ik eindelijk Rheumaticuro probeerde, en nu zijn mijn zinkings, rheumatiek, en pijn in hoofd en aangezigt geheel verdwenen, en wordt het nieuws algemeen verspreid dat "Ou meester VAN ROOY amper heel te maal gesond wes van die wonderlijke medicijn", wat ook het geval is. Ieder die daar probeerd heeft beveelt haar aan.

De heer JACOB VAN ZIJL, van Vlakfontein, genezen van wat een bijna ongeneeselijk geval van Rheumatiek en Jicht scheen. Nooit, zegt zijn moeder mij, is er een erger geval geweest. De eerte dosis deed den lijdenden jongen man rustig slapen, met de medicijn werd voortgegaan, en schoon zijne buren en vrienden mij verzekerden dat hij niet verwacht werd te blijven leven, heeft hij mij sints tweemalen bezocht en getuigd van de goede uitwerking van de RHEUMATICURO PILLEN.

De oude heer VAN DER WALT, van Reddersburg, is genezen met één bottel.

De heer A. COETZEE, Brandvallei, Middelburg, K. K., kreeg onmiddelijk verligting. Mijn zoon JAN en zijn schoonvader, de heer J. A. SMIT, Wonderboom, Burgersdorp, zijn ook genezen.—De uwe J. C. VAN ROOY.

Verkrijgbaar bij bijna alle Apothekers en Winkeliers in de Kolonie; of direkt per post, franko, tegen 3s. 6d. per bottel, kontant met order, van den eenigen Eigenaar, JAMES JONES, 46, Langestraat, Kaapstad.—PRIJZEN IN GROOT OP AANZOEK.

ROOK-TABAK

OTTO LANDSBERG & Co.'s TABAK is bij Boeren en alle andere Rookers bekend als de beste, zuiverste en vrij van alle schadelijke bijvoegselen. OTTO LANDSBERG & Co.'s BEROEMDE (Prijs-Medaille) SNUIF, door geheel Zuid Afrika bekend en gebruikt, is een Boer zijn hoogste genot. Stoom-Tabak-Fabriek, 19 en 21 Kortemarktstraat Kaapstad.

DAS CAPLAND

Deutsche Zeitung für Süd-Afrika
Druck und Verlag von Braun & Co.
CAPSTADT.

"DAS CAPLAND" hat sich zur Aufgabe gemacht, die Interessen der deutschen Ansiedler in Süd-Afrika nach Kräften zu vertreten, eine engere Verbindung der Deutschen unter einander herbeizuführen und sie von allen wichtigen Vorgängen im Mutterlande und allen übrigen Staaten durch sorgfältige Berichterstattung zu benachrichtigen. Aufsätze aus dem Gebiete der Volkswirthschaft, unterhaltende und belehrende Mittheilungen, Romans und Erzählungen schliessen sich den politischen Berichten an.

Abonnementspreis: per 3 Monate 6 sh.—6 Monate 11 sh.—jährlich 1 Pfd. St. praenumerando.

Inserat-Preise: Einspaltig per Zoll 2s. und doppelspaltig 5 sh.—Bei stehenden Anzeigen Rabatt von 5, 10 resp. 15% bei resp. 12monatlichen Anzeigen
bei-Nummern gratis und franco.

Gedrukt en uitgegeven door JAN REGTER, handelende onder den stijl of de firma van HOFMEYR & REGTER, Groenteplein, Kaapstad.